

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 6-го Октобра, 1904. Число 40. — Vol. XII. Scranton, Pa.. Thursday, October 6, 1904. No. 40.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Жовтень.

6	Ч.	Зачатія Іоанна Крест.
7	П.	Текла первомученица
8	С.	Євфросинія
9	Н.	† Прест. Іоанна Єв.
10	П.	Каллистратъ
11	В.	Харистонъ
12	С.	Киріакъ

— ПРЕЗИДЕНТЪ Спол. Державъ, Рузвелтъ, зробивъ европейськимъ державамъ пропозицію, щобы сего року, коли веде ся російсько - японська вôйна, скликати знова мирову конференцію до Гаґи, дебы може удало ся въ мировый спосôбъ закôнчити сю вôйну. На сю пропозицію вôдповѣла Росія, що теперь, коли веде ся вôйна, не годить ся на жаднû мировû конференціи. По скôнченю вôйны, возьме радо въ нѣй участь. Однû часописи американськû и заграничнû приняли се зъ одушевленемъ, другû же іронічно кажуть, що Рузвелтъ лишь для реклямы се робить, божь выборы на президента за каркомъ.

— МАРИНАРКА военна Сп. Державъ побôльшилась о оденъ великанськихъ розмѣрôвъ военный корабель. Довжина его выносить 450 стôпъ, а ширина 45. Цѣлый корабель збудованый зô стали. На нѣмъ мѣстить ся 74 рôжного калібру пушокъ. Залога корабля выносить 42 офіцирôвъ и 761 рядовыхъ. Будова сего кольоса коштувала нѣ меньше нѣ бôльше якъ 4,212,000 долярôвъ. Колько то людей бѣдныхъ запомоглобы ся тыми грôшми.

— ЧАСОМЪ звѣрина милѣйша чоловѣкови якъ жѣнка. Сего доказомъ е завѣщане одного чоловѣка зъ Ню Йорку, котрый передъ смертію записавъ $600 на удержане свого коня, а решту маетку въ сумѣ $150 записавъ жѣнцѣ.

— ЦѢКАВЫЙ тестаментъ полишила одна жѣнка, котра померла передъ кôлькома днями въ Ню-Йорку. Въ завѣщаню своимъ призначила свому пасербови весь свôй маетокъ, котрый складавъ ся зъ одного доляра, и дала йому повномочіе вôдобрати вôдъ суcѣдки $5, котрû еѣ передъ смертію пожичила. Тестаментъ сей зôставъ урядово выготовленый.

— ВЪ Ню-Йорку приключивъ ся слѣдуючій выпадокъ. Оденъ чоловѣкъ, що мавъ жѣнку и пятеро дѣтей оженивъ ся зъ другою молодою дѣвчиною. Коли перша жѣнка о тôмъ довѣдала ся, заскаржила його до суду. Судъ присудивъ, що мае на удержане першои жѣнки и дѣтей платити тыжнево $5.

— НА всесвѣтнôй выставѣ въ Сенъ Луі, въ ґалеріи образôвъ були выставленû портреты російського царя Миколы II. Тыми днями якійсь невыслѣдженый збиточникъ посмарувавъ и понищивъ всѣ тû портреты.

— МѢСТО Тринідадъ, котре лежить надъ рѣкою Анімасъ въ Кол. зôстало майже цѣлковито затоплене водою. Въ наслѣдокъ зливныхъ дощѣвъ, котрû тревали через цѣлу нôчь зъ 30. на 1. жовтня и страшного хмаролому, вôзбрала рѣка и въ короткôмъ часѣ затопила мѣсто. Се дѣяло ся въ ночи. Всѣ провôдники ґазовû понищенû водою, такъ само лямпы електричнû. Темнота залягла цѣле мѣсто, вода пôдносила ся, а нарôдъ не знавъ куда утѣкати. Наступила страшна паніка. Доперва коли на высшихъ мѣсцяхъ поставлено лѣхтарнѣ на знакъ, що тамъ ратунокъ, нарôдъ успокоивъ ся. Чи суть якû жертвы въ людяхъ, поки що не знати.

— ЗЪ дому божевôльныхъ на Вордсъ Айлендъ, Н. Й. утѣкъ 70-лѣтный божевôльный старець и прийшовъ до мешканя своеи жѣнки и дѣтей. Тутъ дôрвавъ ся револьвера и ножа и загрозивъ родинѣ, що всѣхъ повыстрѣляе и ножомъ попробивае за те, що его зъ дому выправили. Родина донесла поліціи, а та по довгихъ заходахъ, зъ нараженемъ власного житя, бо божевôльный грозивъ, що застрѣлить кождого, хто до него приступить, остаточно спôймала його и назадъ вôдвезла до заведеня для божевôльныхъ.

— УЧЕНЫЙ нѣмецкій дръ Блюменталь написавъ книжку, въ котрôй представляе якій е устрôй Сп. Державъ и каже, що всѣ культурнû европейськû державы повиннû бы въ той самъ спосôбъ звязати ся, а певно, що тодѣ на цѣлôмъ свѣтѣ наставъ бы мирь и тодѣ дбало бы ся не о престолъ, але о лучшу долю народа.

— НЕЗВЫЧАЙНА пригода лучилась однôй молодôй дамѣ зъ Філяделфіи. Дама тота хотѣла вступити до театру яко спѣвачка и въ тôй цѣли запôзнала ся зъ якимсь ню-йорськимъ аґентомъ театральнымъ. Аґентъ сей завôзвавъ еѣ до Ню Йорку, абы представити еѣ директорови театру. Дама приѣхала, всѣла зъ аґентомъ до повозу и поѣхала нѣбыто до директора. По дорозѣ аґентъ зробивъ увагу дамѣ, що директоръ не любить, якъ жѣнка мае на собѣ богато золота и другихъ дорогоцѣнностей, радивъ еи проте поздôймати перстенѣ зъ брылянтами, кольчики, годинникъ, брошки и такъ дальше, и все те сховати. Дама послухала, и коли всьо поздôймала, нагло ударивъ еѣ въ голову фальшивый аґентъ и вхопивши дорогоцѣнности выскочивъ зъ повоза. Дама наробила крику, надбѣгла поліція и въ короткôмъ часѣ зловила гарного аґента театрального. Дамѣ вôдхотѣлось вже вступати до театру и повернула до Філяделфіи.

— НА Буковинѣ въ Кôцмани отворено руську ґімназію, до котрои вписало ся 103 ученикôвъ, мѣжь ними е 86 Русинôвъ, 11 Нѣмцѣвъ, 4 Полякôвъ и 2 Чехôвъ.

— ВЪ Австро-Угорськôй монархіи мають завести въ найкоротшôмъ часѣ дволѣтню вôйськову службу, мѣсто трилѣтнои. Проектъ закона въ сêй справѣ мае бути предложеный радѣ державнôй заразъ на першихъ засѣданяхъ.

— ФРАНЦУЗЪ Рауль Пієтетъ зладивъ сталевый циліндеръ выложеный футромъ, высокій на 5 стôпъ. Въ нѣмъ умѣщуе ся хорого на груди, жолудокъ або нирки на 5 до 15 хвиль. Мѣшанина квасу сѣркового и вугляного кружить при помочи помпъ мѣжь подвôйными стѣнами циліндра. Пієтетъ впевнюе, що по осьмикратнôмъ примѣненю сего средства, вылѣчивъ ся зъ диспепсіи, що тревала 15 лѣтъ.

— ВЪ нѣмецкôй арміи служить 15 Китайцѣвъ, котрыхъ выправило тамтуда китайське правительство, абы они пôзнали якій ладъ пануе серdroopедъ европейського вôйська. Нѣмецкû часописи дуже остро проти сего выступають, кажучи, що Нѣмеччина учить тыхъ Китайцѣвъ якъ они мають потôмъ побивати бѣлу расу. Недосить того що жовтокожû Японцѣ побивають бѣлыхъ Росіянъ, але Нѣмцѣ дають можнôсть жовтымъ Китайцямъ, пôзнати цѣлый европейскій устрôй вôйськовый, а та наука буде на то обернена, щобы міліоны жовтокожихъ на ладъ европейскій поборювали передовсѣмъ своихъ учителѣвъ, божь Нѣмцѣ мають въ Китаю великû нѣмецькû кольоніи.

— ВЪ однôмъ зъ послѣдныхъ чиселъ „Свободы“ донесли мы що военный судъ Спол. Дер. засудивъ одного жовнѣра дезертера на смерть, а вырокъ сей подавъ судъ през. Рузвелтови до затвердженя. На дняхъ розглянувъ президентъ акта оскарженя, и на пôдставѣ тыхъ актôвъ знѣсъ засудъ смерти и вернувъ дезертерови повну свободу.

— ЯКЪ звѣсно въ пристаны Сенъ Франсиско находить ся російській военный корабель „Лена“ въ направѣ. Теперь доносять зъ вôдтамъ, що бôльша часть залоги того корабля утѣкла, такъ, що коли корабель буде вже направленый, не буде зъ кимъ вôдплисти.

— НА поліційну стацію однои зъ дѣльниць мѣста Ню-Йорку привѣвъ полісменъ малого чоловѣка карла, высокого не бôльше якъ на 2½ стопы. Коли судія запытавъ, чому вôнъ його привѣвъ вôдповѣвъ полісменъ, що мусѣвъ карлика арештувати, позаякъ сей находивъ ся нетверезôмъ станѣ и выкликувавъ збѣговище людей. Карликъ оправдувавъ ся передъ судіею въ сей спосôбъ, що упивъ ся зъ великого горя, позаякъ стративъ мѣсце въ однôмъ зъ циркôвъ Куні Айлендъ. Теперь мусить взяти ся до якои фізичнои роботы, бо инакше згине зъ голоду. Маленького чоловѣка выпустивъ судія на волю.

— ЯКЪ доносять петербурскû часописи, царева проводить майже цѣлый день при колысцѣ сына. Царь же, якъ лише встане сейчасъ приходить до комнаты свого „наслѣдника“ и вже на дорозѣ питае: „Якъ ся мае Альоша?“ Займае ся незвычайно живо розвиткомъ дитины; пôдсувае ему пôдъ очи рôжнû предметы, щобы знати, до чого напередъ вытягне дитина руку. Недавно пôдсунувъ ѣй велику емальовану козацку файку, а коли дитина взяла за цибухъ и нехотѣла пустити, сказавъ: „Мôй сынъ буде козакомъ“. Въ Петергофѣ всьо пôдпорядковане малому Альошѣ. Єго сестры усунено на другій плянъ, зъ чого найбôльше невдоволена вел. княжна Ольга и голосно нарѣкае на свого брата, изза котрого мало коли видить матѣрь. Лѣкарѣ д-ръ Огъ и д-ръ Тіршъ, що були при народинахъ, одержали надзвычайну вынагороду по 100.000 рублѣвъ.

— ВЪ Сеґединѣ на Угорщинѣ умерла Тереса Ледечѣ наслѣдкомъ незручнои операціи, яку перебула тому три роки на клініцѣ въ Будапештѣ. Въ послѣдныхъ часахъ стала Ледечѣ жалувати ся на страшнû болѣ и незабаромъ утворила ся отверта рана, котра повстала черезъ те, що при операціи забули въ еи животѣ и зашили малый хірурґічный инструментъ, званый pince haemostatique. Недужа умерла наслѣдкомъ сеи раны а незручному операторови выточено процесъ.

— ДО одного адвоката, прійшовъ его сусѣдъ порадити ся, чи, якъ чужій песъ стягне комусь зъ кухнѣ мясо, можна вôдъ властителя пса домагати ся вынагороды за мясо. Адвокатъ: Очевидно! Сусѣдъ: Въ такôмъ случаю будете такъ добрû заплатити менѣ двѣ короны; то вашъ песъ укравъ мясо зъ моеи кухнѣ. Адвокатъ: Добре, пане, але и менѣ належить ся вôдъ васъ десять коронъ за нинѣшну пораду. Отже вôдтягнѣть собѣ двѣ короны и выплатѣть менѣ прочихъ вôсѣмъ коронъ...

О пôдземныхъ скарбахъ.

Розповѣвъ Андрѣй Камѣнскій.

Кождый зъ читачѣвъ бувъ въ Старôмъ Краю, Австріи або Росіи а теперь жие въ Новôмъ Краю. Кождый знае, що Старый Край е бѣдный, а Новый Край е богатый.

Яка причина тому? Чимъ рôжнить ся Старый Край вôдъ Нового? Пригляньмо ся.

Старый край мае поля, сѣножати, лѣсы и т. д., такъ якъ и Новый. Въ Старôмъ Краю ростуть и жиють рôжнѝ звѣрята, такъ якъ и въ Новôмъ. Старый Край мае такъ само лѣто и зиму, весну и осѣнь якъ и Новый. Значить свѣтъ рослинъ и звѣрятъ е въ Старôмъ и Новôмъ Краю однаковый. Такожъ клìматъ е больше меньче однаковый.

Є однакъ въ однôмъ велика рôжниця межи Старымъ и Новымъ Свѣтомъ.

Новый Свѣтъ мае м а й н ы а стара наша вôтчина ихъ не мае.

Хто зъ читачѣвъ бувъ въ Пенсилвеніи, той знае якѝ богатства крыють ся тамъ пôдъ землею. Ба хто бувъ въ Пенсильвеніи, той знае, щ о т ô л ь к о т а м ъ б о г а т о ф а б р и к ъ, д е б о г а т о м а й н ô в ъ. Тôлько тамъ розвиваесь широкій промыслъ и гандель, де е майны.

Бачите теперь, що Старый нашъ Край н е м о ж е б у т и богатый, а новый м у с и т ь бути богатый. Бачите теперь, що е не тôлько богатство н а д ъ землею — рослины и звѣрята, а е ще богатство п ô д ъ землею — м і н е р а л ы.

Що то суть мінералы? Що належить до мінералôвъ?

До мінералôвъ належить: уголь камѣнный, нафта, желѣзо, золото, діямантъ, соль, мѣдь, цина, олово, цинкъ, ґіпсъ, ґрафітъ, вапно, камѣне и т. д.

Якъ бачите рѣчи неживѝ або н е о р ґ а н і ч н ѝ.

Коли я вычисливъ вамъ деякѝ мінералы и коли сказавъ, що ихъ добувае ся въ майнахъ и вони дають найбôльшу часть сирого матеріялу для фабрикъ, котрѝ зъ нихъ выроблюють усякѝ потрѣбнѝ рѣчи, якъ на пр. зъ желѣза: плуги, шины, мечѣ и т. д., то вы зрозумѣете, якъ важно и цѣкаво дôзнатись богато рѣчѣвъ про тѝ мінералы. Воно важно, ще и для того, що богато нашихъ людей працюе и буде працювати въ майнахъ.

Я тому буду поволи розказувати про усѣ в а ж н ѝ мінералы, якъ и де находять ся и до чого служать. Зачну вôдъ чорного вугля, а скôнчу водою.

Вуголь камѣнный.

Нѣ оденъ другій мінералъ, окрôмъ желѣза, не е людямъ такъ пожиточный якъ вуголь. Вуголь дае намъ опалъ и свѣтло. Свѣтло и тепло есть же намъ доконче потрѣбне, такъ якъ харчь. Вуголь порушуе крôмъ того кораблѣ и локомотивы и вводить въ рухъ деякѝ машины. Тôльки тѝ краѣ можуть розвинути промысли, що мають уголь, бо до кôтлôвъ паровыхъ не сталобъ дерева зъ усѣхъ лѣсôвъ свѣта, анѣ н а о д и н ъ рôкъ. Такъ само тôлько тѝ краѣ, що мають уголь, можуть розвинути великій гандель, бо можуть вправити въ рухъ локомотивы и кораблѣ. А подумайте, кôлько заробляе хотьбы одинъ корабель перевôзный, що везе 3.000 людей а вôдъ кождого чоловѣка рахуйте тôлько 30 долярôвъ. Се робить 90.000 долярôвъ за оденъ разъ! А такихъ кораблѣвъ сотки!

Я думаю, що вамъ цѣкаво буде знати, звôдки бере ся камѣнне вугля, и то не тôлько зъ ц ѣ к а в о с т и, а такожь тому, що такій робôтникъ, котрый знае, якъ повставъ вуголь, може лекше знати, де е г о п ô д ъ з е м л е ю шукати и я к ъ в о н о т а м ъ н а х о д и т ь с я, тому може й бôльшѝ грошѣ брати.

Щобъ однакъ вôдповѣсти на пытане, якъ воно повстало, я мушу сягнути глибше зъ науки ґ е о л о ґ і и, а то тому, що та наука намъ не одно таке скаже, що намъ буде потрѣбне и при инчихъ мінералахъ.

Коли глянете на небо, бачите богато тысячѣвъ звѣздъ — бѣлыхъ, синыхъ, жовтыхъ и червоныхъ. Тѝ усѣ звѣзды, то великѝ кулѣ огнянѝ, много бôльшѝ, якъ наша земля. Хто-жь не вѣрить, що вони великѝ, хай роздумае надъ слѣдуючимъ. Сонце выдаеть ся намъ такои величины якъ футболъ, котрымъ бавлять ся Американе. Чи така невелика куля моглабъ освѣтити и огрѣти цѣлу землю? Зъ того бачите, що воно мусить бути страхъ велике. Такъ само звѣзды великѝ. Вони огнянѝ, такъ якъ и сонце е огняною кулею.

Такою огняною кулею була колись и наша земля. Усе було на земли въ станѣ плыннôмъ; камѣне и желѣзо и все такъ було плынне, якъ розтоплене желѣзо въ печи або якъ маса на дзвоны, або якъ лява, що в ы п л ы в а е д е к о л и з ъ в у л ь к а н у з ô с е р е д и н ы з е м л ѣ.

Та поволи та маса огниста почала остигати и поволи на верха почала творити ся зразу тонка поволока, потôмъ чимъ разъ грубша скорупа камѣнна. Въ серединѣ однакъ кипѣла маса и та маса неразъ проривалась черезъ скорупу и выпливала на верха и остигала. Тодѣ дѣялось тое, що теперь починае робити ся на сонци, якъ кажуть астрономы, котрѝ дивлять ся на сонце телескопами, се е великими побôльшаючими и притягаючими склами.

Подумайте далѣ, що така скорупа вже утворилась и земля остигае далѣ. Кождый хто робивъ въ фабрикахъ металю, знае, що кождый мінералъ, коли остигае то з м е н ь ш у е с ь. Такъ само земля, коли далѣ остигала, то стягалась и на нѣй почали робитись величезнѝ фалды — на милю высокѝ фалды. Тѝ фалды, т о б у л и п е р ш ѝ г о р ы.

Пытане теперь — де тодѣ було море?

Кождый знае, що дощь бере ся зъ пары водной, котра находить ся въ воздусѣ. Та пара водна улѣтае зъ воды пôдъ вплывомъ тепла сонѣчного, такъ якъ на кухни пара паруе зъ горшка пôдъ вплывомъ тепла огню. Колижь повѣе зимнѣйшій вѣтеръ, то пара водна въ воздусѣ згущуесь и паде на землю яко дощь або градъ, або снѣгъ.

Лѣтомъ, коли велика спека, то часомъ высохнуть усѣ ровы и болота, отъ якъ того року въ Старôмъ Краю, а дощу нема, а то головно для того, що горячій воздухъ може помѣстити въ собѣ бôльше пары, якъ зимный. Загаломъ е реґула, що чимъ горячѣйшій воздухъ тымъ бôльше мѣстить въ собѣ пары.

Зъ того зрозумѣемо, що въ часахъ, коли земля була ще горяча, то уся вода, котра теперь въ мори — тодѣ находилась в ъ в о з д у с ѣ в ъ с т а н ѣ п а р ы и та пара пôдносилась въ гору, тамъ згущувалась пôдъ вплывомъ зимна и падала яко дощь въ низъ; але вже по дорозѣ знову кроплѣ еи перемѣнялись въ пару и знову пôдносились въ гору. Опôсля коли земля ще бôльше остудилась, то дощѣ падали на з е м л ю, вода парувала и знову падала. Такъ дѣялось довгѝ-довгѝ часы.

Рôвночасно зъ тыми без'устанными зливами и парованемъ скорупа землѣ кромѣ фалдованя пôдлягала щ е д р у г о м у п р о ц е с о в и, ще другôй змѣнѣ. Та скорупа землѣ разъ у разъ на одныхъ мѣсцяхъ обнижуесь на другихъ пôдносить ся. Той процесъ вôдбувавъ ся и вôдбувае ся по всѣ часы, хоть дуже поволи. Тѝ мѣсця, де земля пôднеслась утворили к о н т и н е н т ы, або с у ш ѣ, тѝ же знову, де вона обнизилась дали мѣсце м о р я м ъ. Именно, зô що разъ бôльшимъ остиганемъ землѣ часть воды, що упала на землю, вже не пôднеслась яко пара, а сплила на низшѝ мѣсця и почала творити озера, зъ котрыхъ поволи повстали моря.

Въ той способъ вôддѣлила ся суша вôдъ моря.

Я сказавъ, що горы повстали черезъ те, що земля с т я г а л а с ь, корчилась, такъ якъ яблоко, котре высихае и творить зморщки. Тѝ зморщки землѣ то горы.

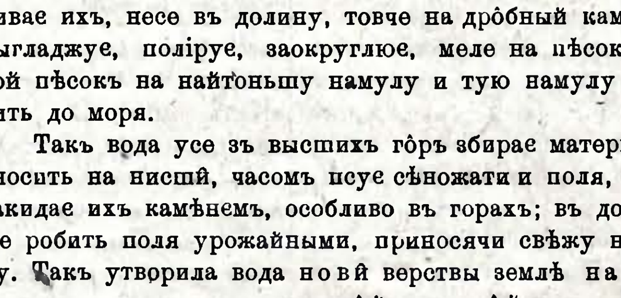
Якъ мы знаемо, що земля корчилась и фалдувалась? — Се знаемо зъ того, що на многихъ мѣсцяхъ землѣ бачимо, що верствы камѣня не лежать р ô в н о п о з е м о — а цѣлкомъ п о х и л е н о. Се кождый може де-небудь бачити, прим. въ горахъ Пенсилвеніи.

Чи горы по вѣкъ вѣка задержують ту саму форму? Хто приглядавъ ся горамъ, той бачивъ, якъ вони порозрыванѝ. Можна бачити, що найбôльшѝ горы зъ найтвердшого камѣня вода розрывае поперечными долинами, ломить ихъ, выривае величезнѝ скалы, розбивае ихъ, несе въ долину, товче на дрôбный камѣнь, выгладжуе, поліруе, заокруглюе, меле на пѣсокъ, а той пѣсокъ на найтоньшу намулу и тую намулу зносить до моря.

Такъ вода усе зъ высшихъ гôръ збирае матеріялъ, зносить на нисшѝ, часомъ псуе сѣножати и поля, коли закидае ихъ камѣнемъ, особливо въ горахъ; въ долахъ же робить поля урожайными, приносячи свѣжу намулу. Такъ утворила вода н о в ѝ верствы землѣ н а д о л а х ъ и в ъ м о р и н а с т а р ô й п е р ш ô й с к о р у п ѣ.

Тѝ верствы землѣ называють ученѝ гôрняки ф о р м а ц і я м и. Перша формація була утворена остудженемъ землѣ и то е сама с п ô д н я ф о р м а ц і я. Вона найглубше пôдъ землею. Всѣ пôзнѣйшѝ формаціи суть утворенѝ на тôй спôднôй формаціи в о д о ю.

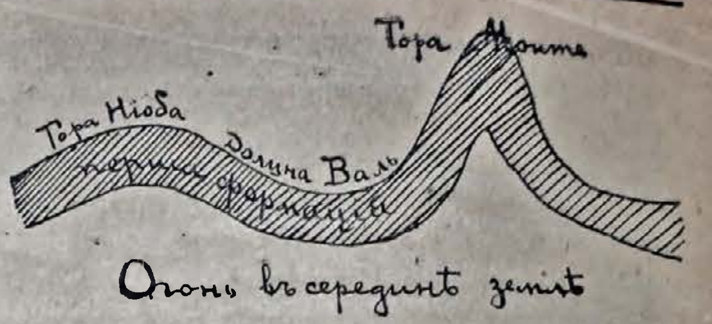
Чи богато е формацій, якъ ихъ розрôжняемо и пôзнаемо? — Представте собѣ, що вже утворена перша формація, то значить горяча ростоплена маса камѣнна вже остигла и утворила камѣнну скорупу, якъ то низше нарисовано. Образокъ 1.

Образокъ 1.

Представте собѣ далѣ, що земля далѣ остуджуесь и скорупа фалдуесь, так якъ то бачите въ горахъ, що показуе образокъ 2.

Подумайте теперь, що йдуть без'устаннѝ зливы. Що дѣесь? Вода зносить камѣне и землю зъ горы Монте въ долину Валь и въ тôй долинѣ повстае на першôй формаціи, друга. Подумайте далѣ, що пôзнѣйше та околиця, въ котрôй лежить гора Ніоба — пôд-

Образець 2.

носить ся, а та въ котрôй лежить долина Валь и гора Монте обнижуесь, очивидно черезъ довгѝ вѣки. То зрозумѣете, що гора Ніобе буде высша и зъ неи вода почне зносити матеріялъ въ долину Валь и на тôй долинѣ повстане нова трета формація.

Колижь гора Монте цѣлкомъ обнижить ся и стане нисшою якъ сусѣднѝ горы, то зъ тыхъ гôръ вода може зносити матеріялъ на те мѣсце, де стояла гора Монте и ту повстане н о в а ф о р м а ц і я.

Подумайте далѣ, що сила вульканѣчна на землѣ прорвала въ котрôмъ небудь мѣсци на пр. на горѣ Ніоба, скорупу землѣ. Въ той способъ почала бы выливатись зъ глубины землѣ розтоплена лява; та лява спливалабъ у долину Валь, остигала поволи и такъ повсталабъ нова формація, ч е т в е р т а.

Формаціи повстають въ той способъ, що земля въ одныхъ мѣсцяхъ обнижуесь, въ другихъ пôдносить ся; вода зносить землю зъ гôръ въ долины; горы щезають; черезъ фалдоване повстають новѝ; вульканѣчнѝ силы землѣ роблять собѣ отворы на поверхню землѣ и такъ цѣла земля пôдлягае вѣчному твореню и нищеню.

Коли земля остудилась до того степеня, якій теперь пануе въ горячôмъ клìматѣ, почали рости рослины и звѣрята. Ученѝ гôрняки пôзнали, що въ каждôй формаціи жили троха иньшѝ звѣрята и рослины. Тому можна досыть легко одну формацію вôдъ другои розрôжнити. И такъ розрôжняемо слѣдуючѝ формаціи:

Епоха:	Формація:	
Неозоічна	Четвертѣшна	Аллювіюмъ – Теперѣшнôсть
		Ділювіюмъ або Потопа
	Третѣшна	Пліоценъ
		Міоценъ
		Оліґоценъ
		Еоценъ
Мезозоічна	Крейда	
	Юра	
	Тріясъ	
Палеозоічна	Пермъ	
	Уголь	
	Девонъ	
	Сілюръ	
	Камбріюмъ	
Архаічна	Кристалічне камѣне верствами.	

Въ кождôй зъ тыхъ формацій, якъ сказано, жили иншѝ рослины и по нихъ мы пôзнаемо формаціи.

Тѝ рослины и звѣрята находять ся яко скаменѣлости пôдъ землею. Очивидно нѣхто зъ васъ не буде дивуватись, чому вони находять ся пôдъ землею неразъ тысячѣ метрôвъ. Вони колись жили на земли, або въ мори. Колижь вони погинули то могло статись такъ, що вода нанесла на нихъ пѣску и намулы и окрыла ихъ верствою, грубою на кôлька сотъ метрôвъ. Опôсля дно морске могло пôднестись и тамъ, де було море, могли повстати горы и отъ нынѣ глубоко и высоко въ-горахъ надибуемо звѣрята, що колись жили въ мори!

Ще одно. Сказано, що земля усе пôдносить ся поволи въ однôмъ мѣсци, въ другôмъ опадае. Такъ сталось, що спôднѝ формаціи неразъ могли пôднестись и находять ся на верха. Коли на примѣръ формація Сілюръ пôднеслась заразъ тодѣ якъ утворилась и земля въ тôмъ мѣсци нѣколи бôльше не обнижувалась, то та формація буде на самôмъ верху и буде послѣдною, яка тамъ повстала. Велика часть Америки е власне формаціею Сілюръ.

Могло однакъ статись, що вода знесла пôзнѣйшѝ формаціи, тодѣ на верха буде та, що перше була глибше. Такъ е неразъ зъ формаціею угля на пр. въ Пенсилвеніи, де грубѝ поклады вугля знаходять ся на верха.

Найбôльша часть вугля походить зъ формаціи углевои. Особливо увесь уголь въ тыхъ копальняхъ, де роблять нашѝ люде, въ Пенсилвеніи, Огайо, Иллинойсъ и Захôднôй Вирджиніи належить до углевои формаціи.

(Дальше буде)

Руска Бурса
купила свій власний, прехороший дôмъ!

Помешкане прегарне о 13 величавыхъ комнатахъ, — городъ, садокъ — при красной улици, въ дуже здоровôмъ положеню — а всьо се за невеличку суму, за $5.500.00!

Корыстайте рускі родичѣ та збирайте синôвъ своихъ до школы, до школы!

Каждый хлопецъ мае дятого ходити до анґлицкои школы на своимъ плейсѣ ажь до 8-го октобра. Кождый мае постарати ся о certificate вôдъ директора тои школы, до котрои клясы ходавъ и якъ ся учивъ.

Крôмъ того каждый хлопецъ мае привезти зъ собою свѣдоцтво лѣкарске, и свѣдоцтво вôдъ мѣсцевого рускаго священика и учителя.

Заразомъ каждый мусить зъ собою мати 2 убраня про свято и буддень, 4 пары бѣля, 12 хусточокъ до носа, 4 пары шкарпитокъ и 2 пары черевикôвъ.

Реґулярна цѣна за хлопця: — мѣсячно $10.

Крôмъ того на початку кождого року треба вложити $2. на инвентарь и бібліотеку. Тыхъ два доляры платить ся лишь разъ на рôкъ.

За каждый мѣсяць платить ся зъ горы.

За першій мѣсяць треба прислати умовлену заплату вже 1-го Октобра на руки Rev. P. Tymkievich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

Братя и Сестры!

Поможѣть доброму, Божому дѣлу! Поможѣть бѣднымъ рускимъ дѣточкамъ, що хотять учити ся! На кождôмъ зъ насъ лежить святый обовязокъ пôдперти се святе дѣло. Зъ народныхъ складокъ повстала Руска Бурса! Не дайже, Рускій Народе, щобъ она упала! Маемо сплачувати дôмъ, маемо удержувати дѣти — а зъ вôдкижь возьмемо грошей? На Бога ся здаемо та на Васъ, чесні рускі патріоты и патріотки! Кожда парохія, кожде братство, на кождôмъ весѣлю и хрестинахъ, при всѣлякихъ забавахъ и мітинґахъ не забувайте за бѣдныхъ хлопчиковъ, неразъ сиротъ, що сподѣють ся лепты вôдъ старшихъ своихъ краянôвъ. Не жалуймо що-мѣсяця скинути ся пару центами, божь се жертвуемо не кому, а самымъ собѣ и дѣтямъ нашимъ!

Нуже Сестры и Братя! До роботы! Збирайте, складайте на бѣдні сиротки, на хлопчиковъ бурсаковъ! Майте милосердіе, а Богъ Вамъ милосердный буде! Всякі жертвы посылайте на адресу: Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ и м. о. выписуйте John Glowa, Excelsior, Pa.

На таку цѣль не пожалуе нѣхто, збирайте и мѣжь чужими!

Въ Твои руки, Рускій Народе, вôддаемо сей першій рускій храмъ для науки и вѣримо въ Твою опѣку и жертволюбивость!

Щасть жежь Боже доброму дѣлу!

Головный Народный Комітетъ въ Америцѣ.

ДОПИСИ.

Зъ Mckees Rocks, Pa.

Простацкі и злобні напады на свѣдомыхъ Русинôвъ, якими переповнені москвофільскі и царославні „газеты", не переконають нѣкого, они хиба ще больше затемнять дурну голову ихъ читачѣвъ. Особливо молодій, жвавшій та думаючій люде не можуть нѣякъ задоволити ся такою брехливою пожевою а радше шукають свѣтла правды, щобъ пôзнавши еѣ, на тôй божôй силѣ могли оперти жите свое. Такъ дѣе ся всюда, де ще надъ розумомъ не заволодѣла злоба, такъ стало ся и ту у насъ.

Єсть ту, въ Микісъ Раксъ, немало рускихъ молодцѣвъ але такихъ, що зъ нихъ лишь слава для ихъ родинъ и нашои бѣднои Руси. Вже вôдъ давнѣйшого часу сходили ся они разомъ на спôльну розмову, то про свою долю робôтницу, то про лихолѣте надъ рускимъ народомъ ту и за моремъ. Разъ якось дôстала ся имъ до рукъ книжочка „Русь - Украина и Московщина". За кôлька вечерѣвъ перечитали ю уважно, передумали всьо написане и вынесли для себе ту корысть, що пôзнали вартôсть просвѣты. Але то вже все такъ бувае, що если чоловѣкъ въ чѣмъ розсмакуе ся, то хоче все то мати. Тожь природно, що то само мусѣло стати ся зъ Микісъ-раксками молодцами — они основали читальню.

Отворене и вписъ до читальнѣ вôдбувъ ся дня 19. Сентембра с. р. Читальня окрещена „Руска Читальня „Просвѣта" въ Микісъ Раксъ, Па.". Рѣшено приступити яко членъ товариства „Просвѣта" у Львовѣ и заиренумеровати слѣдующі газеты: „Поступ", „Гайдамаки", „Зоря", „Комар", „Діло", „Н. Громадській Голос", „Слово" а крôмъ того вислано вôдповѣдну суму на книжки до тов. „Просвѣта".

Члены читальнѣ сходять ся правильно кождого Понедѣлка, Середы, Пятницѣ вечеромъ а въ Недѣлѣ вôдъ год. 3. пополудни пôдъ ч. 320 Фениксъ ул., Микісъ Раксъ, Па.

До заряду читальнѣ выбрано Михайла Турковского предсѣдателемъ, Якова Мудрика заступникомъ, Павла Каршневича секретаремъ, Григорія Криницкого касіеромъ, Андрея Гальчака библіотекаромъ.

Пôзнѣйше подамъ до прилюдной вѣдомости въ нашôй „Свободѣ" имена всѣхъ тыхъ честныхъ молодцѣвъ, котрымъ въ головѣ не пятинка та кульки, але просвѣта и наука, що ублагородняе чоловѣка.

Славно Козаки-молодцѣ!

Учѣте ся, брати мои,
думайте, читайте,
и чужому научайтесь,
свого не цурайтесь!

Учѣть ся для власного хôсна, бодрѣть ся. нехай тремтить проклятый ворогъ Матери Руси!

Сусѣдъ.

Зъ Филаделфіи, Па.

Лихо у насъ, бо лихо сими часами и где инде, але сподѣемо ся лѣпшои долѣ. Редакторъ „газеты" зъ Ню Йорку порозписувавъ тутъ кореспонденки та листы, що ѣде черезъ Филаделфію до St. Louis на выставу и щобъ всѣ вѣрні поприходили на дипо его бачити. Чи кождому однаково писавъ то не можу сказати. Мабуть хоче забрати своихъ приклонникôвъ на Сибѣрь або Далекій Всхôдъ для полѣпшеня ихъ долѣ та житя на другôмъ свѣтѣ...

Я зъ своеи стороны жичу имъ того зъ цѣлого серця.

Екс-салдатъ въ Портѣ Артура.

З Едмонтон, Канада.

Перше руске робітниче Товариство в Канаді.

Хотячи прийти з помочию нашому рускому робітникови в Америці, гурток Русинів завязав товариство робітниче »Рівність« з осідком в Едмонтоні, Алта., Канада. Цілию товариства есть піднесене нашого робітника під взглядом просвітним і матеріяльним. Товариство задуме перевести се через видаване часописи робітничої, популярних книжок, закладане шкіл, курсів для анальфабетів і читалень — під взглядом матеріяльним. через закладане бюр праці і т. п. інституцій. До комітету товариства війшли пп. Яків Макогін предсідатель, В. Сємака заст. тогож, Д. Солянич касієр, Г. Лазорук заст. тогож і Т. Орленько яко секретар. Завязане сего товариства показує, що Русь канадійска зачинає будити ся до житя. Товариству мож тілько пожелати, щоби ціль свою осягнуло, а се буде найбільшою его нагородою. Що до Русинів. особливож робітників, то сї повинні поперти се свое товариство і вступити в его члени найчисленнійше, бо тілько вспільними силами можемо вибороти собі лішшу долю і стати на рівні з робітниками инших народностий.

Робітник.

НАДÔСЛАНЕ.

Harwood Mines, Pa. д. 28 IX 1904.

Въ 31. ч. »Америк. Рус. Вѣстника« було помѣщене »Оголошене« вôдъ Джянстоньскои парохіи про дяка. Оголошене тое говорить такъ: „Johnstonska gr. kat. cerkov od 1-ho oktobra 1904 potrebuje, po možnosci, diplomovanoho diakoncitel'a. Samo sebu rozumi še, že po anglicky znajuci i tunajšymi svedoctvami zaopatreny prakticny učitel' ma prednosc. Johnstown, Pa., Power Sr. 8 Sept. 1904.

O. Juli A. Ćućka duhownik."

Хто тôлько побачивъ се оголошене мôгъ ся застановити якихъ мудрагелѣвъ шукають мадярскій попы. Не жадають вôдъ дяка нич больше тôлько доброго свѣдоцтва. Я дуже радъ бымъ знати звôдки може достати вашъ дякъ добре свѣдоцтво? Певно вôдъ тахъ самыхъ воспытателей якъ вы. Але менѣ такъ здае ся, що въ свѣдоцтвахъ мудрость не сидить. Вы коли пишете за дякомъ то свѣдоцтвами вôнъ выкаже ся самъ коли вôнъ знае добре: спѣвъ и уставъ церковный, ирмологіонъ, руку Дамаскина и нотный спѣвъ, если розумѣе правдити. Але я думаю, що вы самі не хочете добрыхъ дякôвъ. Бо дякъ если вôнъ розумѣе що до него принележить, то не хоче черевики вамъ чистити. А если васъ разъ и другій не послухае, то вы заразъ кажете: шукай собѣ иншои посады. — Що до анґлицкого языка, то есть дуже добре знати для дяка. Але тое вже труднѣйше для того, що въ старôмъ краю анґлицкихъ школъ не було а ту зъ краю хто ѣхавъ, то не до школы, але до працѣ. Такъ здае менѣ ся, що вы самі по анґлицки мало що знаете а выражаете ся зъ такимъ оголошенемъ. Насамперѣдъ мусимо свое пôзнати, потôмъ чуже. На учителю належить впередъ свое розумѣти добре и въ тôмъ дѣти просвѣщати, т. е нашôй Матери Руси, щобы каждый знавъ хто вôнъ есть. Єсли тôлько такихъ дякôвъ будемо по парохіяхъ мати, то намъ лѣпшу корысть принесуть якъ бы були зъ анґлицкои школы, бо добрый дякъ въ парохіи богато добра принесе.

Членъ Р. Н. С.

Зъ Pleasant Home, Man. Canada.

Въ нашôй кольоніи розширюють книжочки мѣжь Русинами, въ котрыхъ лѣберальна партія дуже обсуджуе консервативну. Въ тахъ книжочкахъ описуе ся, що консервативні послы выговорювали на Русинôвъ безчесні слова. Дивуе насъ чому, если те правда не дають того до ґазетъ, але потайно книжки пôддають. Мы знаемо які лѣбералы для насъ прихильні. Припоминаю собѣ якъ бувъ страйкъ въ року 1901 на С. Р. R. секціи, то мы Русины хотѣли перебути въ іміґраційнôмъ домѣ, закимъ ся страйкъ скôнчить, бо мы не могли ити до роботы и щобы мы на страйку житя не стратили и щобысьмо дѣти сиротами не лишили, але лѣбералы не були для насъ тогды приятелями, они насъ выгнали зъ іміґранту якъ тѣ блудні вôвцѣ. То декотрі спали пôпôдъ корты а декотрі въ баксхарахъ а якъ кôлька Русинôвъ сидѣло пôдъ іміґрантомъ, то намовили фасманôвъ, щобы на нихъ воду ляли и такъ ся зъ насъ посмѣшковували, водовъ якъ дощемъ поливали, а теперь въ часахъ выборôвъ голосôвъ бы вôдъ насъ жадали. Въ короткôмъ часѣ зачнуть ся выборы...

(Авторъ сеи дописи не пôдписавъ ся. Зъ его бесѣды выходило бы, що Русины въ Канадѣ повинні бы при выборахъ голосувати не на кандидатôвъ лѣберальнои, але консервативнои партіи. Мѣжь тымъ така рада не розумна. Треба знати, що обі канадійскі партіи въ Канадѣ и лѣберальна и консервативна — се партіи капиталістичні, великопаньскі а тимъ самимъ ворожі — робôтникови и дрôбному фармерови, якимъ е нашъ канадійскій Русинъ. И одна и друга партія може обѣцяти Русинамъ золоті грушки на вербѣ (особливо передъ выборами коли ихъ потрѣбуе) а навѣть зробити яку дрôбну прислугу, щобы заслѣпити ихъ очи — але правдивымъ приятелемъ для Канадійского Русина не могуть бути, нѣ консервативні нѣ лѣбералы такъ само якъ не могуть бути приятелями Русинôвъ въ Сполученыхъ Державахъ нѣ републиканѣ нѣ демократы.

Одинокою, справедливою партією, яку свѣдомо и совѣстно Русины тутешні и канадійскі моглибы попирати и на неѣ голосувати е партія робôтнича або якъ еѣ зовуть партія соціялістична, бо лишь она одна бажае справедливости для всѣхъ и лишь она одна, если прійде до силы зможе полѣпшити незавидну долю малого фармера и робôтника. — Ред.)

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ е 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близші поясненя и пришле потрѣбні речи.

Хто зашле

Иванови Неметови докладні адресы Русинôвъ и Поляковъ працюючихъ по плейзахъ въ Америцѣ, той достане красный дарунокъ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

Народный Фондъ росте скоро.

McKees Rocks, Pa. На дняхъ вôдбула ся у І. Драґана въ McKees Rocks, Pa. забава домова, при котрôй щирі патріоты не призабули и о Народнôмъ Фондѣ. Промовивъ именно до зôбраныхъ гостей чесный М. Турковскій и придбавъ для Н. Ф. значну сумку бо ажь $4.20, а жертвували на сю цѣль: Димитрій Вархолякъ 0.50, Павло Каршневичъ 0.50, М. Турковскій 0.50, Изидор Остафъ 0.25, Симеонъ Галайда 0.25, Михаилъ Колодѣйчикъ 0.25, Іоанъ Вархолякъ 0.25, Андрей Вархолякъ 0.25, Стефанъ Копчакъ 0.25, Юрко Копчакъ 0.25, Яковъ Пепеть 0.25, Іосифъ Драганъ 0.25, Янощь Семаничъ 0.15, Несторъ Гердякъ 0.10, Козма Драганъ 0.10, Романъ Войтикъ 0.10; разомъ $4.20.

Olyphant, Pa. На хрестинахъ у Василя Прокôпчака зôбрали чесні И. Смакула и Иванъ Мосцѣвскій на Н. Фондъ $2.85. Жертвували слѣдуючі гостѣ: И. Мосцѣвскій (стар.) 0.10, М. Мѣзѣкъ 0.05, С. Поливка 0.05, Д. Гнатикъ 0.25, С. Мурянка 0.05, Т. Сембратъ 0.15, С. Шевчикъ 0.15, С. Телявскій 0.05, П. Ґрабаня 0.50, А. Пышь 0.25, И. Прибыла 0.25, А. Прокôпчакъ 0.25, В. Прокôпчакъ 0.25, Ф. Пѣрнакъ 0.25, А. Мосцѣвска (стар.) 0.10, Н. Несторъ 0.10, И. Смакула 0.25; разомъ $2.85.

Въ Ansonia, Conn. на руки Ивана Неця зложили:

На весѣлю Фецка Вольнянка 1.56, Юстина Пôдбережнякъ 0.50, Параска Мадзикъ 0.25, Катерина Ґерічь за марки 0.50, Юстина Пôдбережнякъ за тик. пончь 0.50, А. и Б. Овчажъ за тик. п. 0.50, на крестинахъ у Илька Гливы 1.75, Таця Избяньска за тик. пончь 0.50, на весѣлю у Виктора Бѣгуняка 1.65, Данько Шкурятъ 0.25, Юстина Пôдбережнякъ 0.25, Александра Хомковичъ складку въ мітину парохіяльного 1.59, на крестинахъ у Алексея Горбаля 2.50, Фрона Хвалякъ 0.25, Марія Кузякъ 0.25, Алексей Горбаль 1.00, Анна Хомковичъ за тикетъ пончь 0.50; разомъ $14.30.

Трудѣть ся братя для добра свого власного, божъ Нар. Фондъ лемъ для васъ самыхъ, а що придбаете, то для себе. Дивѣть ся на иншій народности та наслѣдуйте всьо що добре, а з кôльканайцять лѣтъ невтомимои працѣ и мы Русины повеличаемо ся такими патріотичними здобутками, які мають другі.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16, 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыжня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
До старого краю на рôкъ	$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року	$1.00
До старого краю на пôвъ року	$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента ва експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Совершиша ся.

Зъѣздъ всеславяньскій вôдбувъ ся. Часописи „всеславяньскі“ говорять про него много и высокопарно. Рѣчь мала ся такъ:

Дня 20 м. м. повитавъ зôбраныхъ делеґатôвъ (числомъ 26) п. Г. Досталь (Чехъ), предсѣдатель скликуючого комітету. По нѣмъ говоривъ о Блега, ческій мѣсцевый пôпъ. Опôсля стали выбирати заступникôвъ до выконавчого комітету. Въ складъ его вôйшло 2 Словакôвъ, 3 Малорусôвъ: о. Обушкевичь, В. Гладикъ и о. Чаплиньскій; 2 Полякôвъ; 4 американьскихъ Чехôвъ, 2 Чехôвъ европейскихъ, 2 Хорватôвъ, 1 Болгаринъ и 3 угорскихъ Русинôвъ. Сербы и Словинцѣ не могли на зъѣздъ явитись и выслали лише свои меморанда та заявили згоду зъ ухвалами зъѣзду. Предсѣдателемъ зъѣзду выбрано п. Досталя (Чеха), секретаремъ п. Ференчика (Словака). На тôмъ закôнчено зборы першого дня, бо, якъ каже офіціяльный орґанъ зъѣзду ческій »Hlas«, „пополудни працювали въ секціяхъ поодинокихъ славяньскихъ народôвъ.“

Другого дня п. Ференчикъ вôдчитавъ свôй рефератъ, меморандумъ и резолюціи Словакôвъ, якѝ такожь Русины угорскѝ приняли за свои. П. Досталь вôдчитавъ меморанда п. Пульціта зъ Ню-Йорку и п. Пташиньского зъ Еннісъ въ Тексасѣ (оба Чехи), котрѝ вôддано до опрацьованя спеціяльнôй комісіи. П. Шварцъ (Чехъ) поставивъ внесене, щобы отворити всеславяньску орґанізацію въ Америцѣ а п. Ференчикъ (Словакъ), щобъ ся орґанізація звалась »Славяньска Рада«. Внесеня принято. О. Шинкмаеръ (мабуть такожь Чехъ) внѣсъ, щобы старати ся впровадити славяньскѝ выробы на американьскій рынокъ.

Третѝ зборы почали ся 21 пополудни.

Четвертѝ зборы 22-го. Були читанѝ жаданя и меморанды дотикаючѝ австро-угорскихъ Славянъ. Читали свои рефераты Хорваты, Поляки, Малорусы и Чехи. Позаякъ арцибискупъ J. J. Glennon дуже приязный взглядомъ Славянъ и зъ одушевленемъ выразивъ ся передъ Хорватами о всѣхъ Славянахъ, отже выбрано комітетъ, котрый мавъ его поздоровити вôдъ зôбраныхъ Славянъ и подякувати єму за его прихильнôсть до Славянъ. До комітету выбрано двохъ католицкихъ попôвъ, одного ческого и одного хорвацкого и Гладика.

Пятѝ сходины вôдбулись 22-го о 3-ôй по обѣдѣ. П. Ференчикъ читавъ статистику американьскихъ Словакôвъ. Другѝ славяньскѝ заступники мають надôслати пôзнѣйше статистику своихъ народôвъ. Ухвалено, щобъ всѣ славяньскѝ товариства пôддержували всеславяньску орґанізацію морально и матеріяльно. П. Шварцъ (Чехъ) подавъ справоздане и пояснене въ справѣ всеславяньскои народописнои выставки въ Cleveland, О. Дръ Швайкартъ (Полякъ) поставивъ внесене, щобы выбрати сталый всеславяньскій комітетъ въ Америцѣ на оденъ рôкъ. Зôстали выбранѝ п. Досталь (Чехъ) предсѣдателемъ, п. Ференчикъ (Словакъ) секретаремъ и Дръ Павеличь (Хорватъ) касієромъ. Кромѣ сего мають потворитись мѣсцевѝ всеславяньскѝ комітеты по цѣлôй Америцѣ.

Ухвалено засновати товариство „Всеславяньска Задруга“, котрого члены складали бы мѣсячнѝ вкладки для ширеня и пôддержуваня всеславяньскои идеѣ въ Америцѣ. „Задруга“ мае бути свобôдна вôдъ всякихъ релiґiйныхъ, политичныхъ та другихъ спорôвъ.

Зъѣздъ заявивъ ся за свѣтовымъ миромъ.

Ухвалено утворити товариство славяньскихъ журналістôвъ, котрого цѣлею булобы зôбрати пенсійный фондъ для обеспеченя будучности журналістôвъ старыхъ и неспосôбныхъ до працѣ.

Ухвалено закинути всякѝ особистѝ полеміки по часописяхъ.

Шестѝ сходины вôдбули ся 23-го рано, а семый тогожь самого дня пополудни. Рано говоривъ п. Стефановъ про Болгарôвъ, опôсля подали свôй рефератъ и жаданя галицкѝ Русины.

Ухвалено святкувати день св. Кирила и Методія якъ всеславяньске свято въ Америцѣ богослуженями по церквахъ и костелахъ та вôдчитами о всеславяньскôй идеѣ.

Ухвалено выдавати що року всеславяньскій „Альманахъ“, котрый бы мѣстивъ працѣ всѣхъ славяньскихъ авторôвъ. Редакторомъ выбраный п. Ференчикъ (Словакъ).

Ураджено, щобы въ протягу двохъ лѣтъ приступити до выдаваня всеславяньскои часописи въ англійскôмъ языцѣ.

П. Шварцови (Чехъ) поручено дати справоздане зъ всеславяньского зъѣзду до американьскихъ часописей.

Наконець пôслано телеґраму хорватскому епископови Штросмаерови и президентови Рузвелтови, почѣмъ предсѣдатель подякувавъ зôбранымъ за участь и на тôмъ засѣданя закôнчились.

На зъѣздѣ було Болгарôвъ 2, Чехôвъ американьскихъ 18, Чехôвъ европейскихъ 3, Хорватôвъ 4, Полякôвъ 3, Русинôвъ 7, Угорскихъ Русинôвъ 7, Словакôвъ 10, — разомъ 54 осôбъ. Всѣ они були делеґатами и заступниками славяньскими...

Гостей було: ческихъ 23, словацкихъ 3, рускихъ 32.

На зъѣздъ прийшло много(?) телеґрамôвъ и листôвъ. Майже кождого вечера въ часѣ зъѣзду вôдбувались концерты, представленя и т. д.

Ось такъ выглядавъ сей всеславяньскій зъѣздъ, пôсля справозданя офіціяльного орґану зъѣзду „Hlasa“. Въ слѣдуючихъ числахъ обѣцяе „Hlas“ подати докладно змѣстъ рефератôвъ и бесѣдъ учасникôвъ, та се не перескаджае намъ вже теперь сказати пару слôвъ про сей зъѣздъ и его значѣне для американьскои Славяньщины.

Попередъ всего кидае ся въ очи дуже маленьке число представителѣвъ славяньскихъ, що прийшли на зъѣздъ. Вправдѣ „Hlas“ каже, що ихъ було понадъ 70, але не подае тôлько 54 именъ, кажучи, що не було можна всѣхъ именъ дôстати... Таке оправдане выглядае дуже наивно. Оно вказуе, що або делеґаты якѝ були на зъѣздѣ не дуже интересовали ся зъѣздомъ и приходили на его засѣданя дуже рѣдко або и зовсѣмъ нѣ, такъ що тяжко було навить про имена ихъ довѣдатись, або що на зъѣздѣ не було найменчого порядку, бо комітетъ не постаравъ ся навить списати имена присутныхъ делеґатôвъ. Ба навить те невеличке число 54 делеґатôвъ зменчить ся значно если зважимо, що не менче 10 делеґатôвъ було зъ самого Ст. Луісъ а не менче 11 мусѣли бути на той часъ въ Ст. Луісъ задля рôжныхъ причинъ. (Тутъ зачисляемо учасникôвъ конвенціи „Общества“ и деякихъ другихъ людей, котрѝ мусѣли бути на той часъ въ Ст. Луісъ, а не приѣхали лишень задля всеславяньского з'ѣзду.) Загаломъ беручи спеціяльно задля всеславяньского зъѣзду приѣхало людей немного тай то головно лишь зъ поблизькихъ сторôнъ. Все те показуе, що загального заинтересованя зъѣздомъ не було. а противно заинтересоване було дуже мале. Найбôльше ще интересовались зъѣздомъ Чехи, бо мали ажь 21 представителѣвъ, се є майже половину усего числа (54) и Словаки, котрѝ мали 10 делеґатôвъ. Болгары попали на зъѣздъ припадково, задля выставы; Хорватôвъ було лишь 4, Полякôвъ лишь 3. Русины галицкѝ чи Малоросы (бо „Hlas“ и такъ и сякъ ихъ называе.въ дѣйсностижь галицкѝ москвофілы) мали ажь 7 представителѣвъ, одинокого москальофільского попа въ Америцѣ о. Обушкевича и 6 дякôвъ. Треба однакъ знати, що всѣ они приѣхали передовсѣмъ на конвенцію „Общества“ а не на зъѣздъ и еслибъ не ся конвенція, то певно и четвертина зъ нихъ на зъѣздъ булабъ не явилась. Угорскѝ Русины мали такожь 7 представителѣвъ: царославного попа зъ Стрітор, высвяченого въ Росіи, и урядникôвъ „Соединенія“, зъ котрыхъ оденъ, головный лѣкарь „Соединенія“, мабуть зовсѣмъ не Русинъ а Словакъ и католикъ. Всѣ они крôмъ царославного попа ѣхали мабуть на коштъ „Соединенія“, божь каса „Соединенія“ велика. А робота ихъ була така, що прилучились до Словакôвъ и приняли ихъ резолюціи за свои. Якъ бачите, робота „велика та патріотична“ а коли ще „Соединеніе“ платить за дорогу, то чомужь не було поѣхати на зъѣздъ до Ст. Луісъ, коли тамъ якъ разъ вôдбувалась все свѣтна выстава.

Украинцѣ и Москалѣ не мали представителѣвъ на зъѣздѣ. Украинцѣ усунулись вôдъ участи задля вѣдомыхъ вже читачамъ „Свободы“ причинъ. Чому Москалѣ усунулись — сего покищо не знаемо.

Гостей нарахувавъ »Hlas« пару сотокъ але подавъ имена лишь 58. Найбôльше було гостей рускихъ, бо ажь 32. Ческихъ гостей було 23 (многѝ зъ Ст. Луісъ або близькои околицѣ), словацкихъ 3. Мѣжь рускихъ гостей зараховавъ „Hlas“ всѣхъ делеґатôвъ „Общества“ навѣть тихъ, котрыхъ имена вже разъ бувъ подавъ мѣжь представителями Малорусôвъ...

Всѣхъ сходинъ на зъѣздѣ було 7, деякѝ дуже короткѝ.

Вже зъ того короткого звѣту, якій мы подали за „Hlasомъ“ слѣдно, що цѣлый зъѣздъ провадивъ ся безъ певного пляну. Примѣромъ однѣсенького одного передполудня (сходины почались о пôвъ десятои) читали свои рефераты Хорваты, Поляки, „Малорусы“ и Чехи. Якѝ тѝ рефераты мусѣли бути и яка могла бути дискусія надъ ними, кождый може догадатись.

Передъ у всѣмъ, якъ и можна було надѣятись, вели Чехи и Словаки.

Про практичнѝ здобутки зъѣзду теперь еще передвчасно говорити, дуже однакъ тяжко вѣрити въ ихъ сповнене.

Рѣчева критика по часописяхъ зъ поминенемъ осôбъ, товариство журналістôвъ и пенсійный фондъ, впроваджене выробôвъ славяньскихъ на американьскій рынокъ, выдавництво всеславяньского альманаха и часописи въ анґлійскôй мовѣ, все те рѣчи дуже гарнѝ и похвальнѝ, але мабуть дуже далекѝ вôдъ здѣйсненя. Можна для нихъ працювати, аґітувати за ними и т. д., але до сего крôмъ енерґіи и вѣры въ нихъ треба заинтересованя загалу и грошей а тутъ и одного и другого въ американьскôй славяньскôй суспôльности нема. Впрочѣмъ, поживемъ, побачимъ. Може бути, що сей зъѣздъ се гôрчичне зерно, зъ якого мае невдовзѣ вырости велике всеславяньске дерево въ Америцѣ, але поки що якось не вѣрить ся въ тое тимъ бôльше, що пробы всеславяньскои роботы въ старôмъ краю, въ вôтчинѣ Славянъ, де є, а бодай повинно бути бôльше пôдставъ до єдности якъ тутъ, до сеи поры невдавались, а если и почалась яка всеславяньска робота, то она була выкористувана поодинокими славяньскими народностями для своихъ цѣлей, або спроваджувана въ русло не маюче нѣчого спôльного зъ правдивымъ всеславяньствомъ, полягаючимъ на рôвности исправедливости,

Немило мусить вразити кождого те, що члены зъѣзду не змогли вызволитись зô славяньского раболѣпія, але зôйшовшись разомъ не вытримали, щобы комусь не поклонитись. Кланялись айрискому бискупови (въ комісіи, яка єму кланялась бувъ и В. Гладикъ), кланялись бискупови Стросмаерови и кланялись президентови Рузвелтови. Чи не можна було обôйтись безъ тихъ поклонôвъ? Чи Славянинъ мусить всегда передъ кимзь чоломъ бити?

Листъ изъ Старого краю

Дня 15. вересня вôдбувъ ся выбôръ посла соймового зъ мѣста Львова, на мѣсце помершого Романовича. Кандидатôвъ було лише двохъ, именно вшехполякъ Дръ Ґломбѣньскій, той самый, що въ парламентѣ вѣденьскôмъ пôдчасъ хлопського страйку зъ нечуваною скажениною накинувъ ся на Русинôвъ, а другій бувъ кандидатъ правительственный Дръ Дилевскій. Всѣ Русины вôдтягнули ся вôдъ голосованя, такъ само поступили и тѝ Поляки, котрѝ здорово думають и не дали звести ся вшехпольськимъ оппуканцямъ. Посломъ зôставъ выбраный Дръ Ґломбѣньскій. Зъ выслѣду выборôвъ видно, що вшехпольскою дурійкою є отуманеныхъ велика сила, и що галицька Польща рôвно зô своими союзниками въ Росіи и Нѣмеччинѣ стремить не перебираючи въ средствахъ до здѣйсненя своихъ цѣлей, котрѝ стоять въ противеньствѣ до всѣхъ трохъ заборчихъ державъ. А всежь таки рядъ австрійскій кокетуе Полякôвъ въ Галичинѣ и кидае имъ на поталу Русинôвъ, хочь якѝ суть ихъ пляны.

Недавно розпустили по Львовѣ чутку польськѝ часописи, що митрополитъ Шептицкій готовить пастырській листъ, въ якôмъ завôзве деякѝ родины польськои шляхты, щобы повернули до вѣры греко-катол. и назадъ признавали себе Русинами.

Се рѣчь мабуть неправдива, але хочбы въ дѣйсности вся майже галицька шляхта, повернула ся назадъ до Русинôвъ, куда вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ належала, то мы хлопы Русины не потребуемо нѣякои шляхты а всѣхъ Потоцкихъ, Чарторискихъ и прочихъ дуже радо даруемо Полякамъ най ними делектують ся. Мы самѝ дали собѣ раду доси, дамо и дальше, а шляхта вся потрѣбна намъ, якъ струпъ на карку. Мы дуже сумнѣваемо ся, щобы щось такъ дуже нерозумного мавъ на думцѣ митрополитъ ґрафъ Шептыцкій.

Помимо нечуванои нагôнки Полякôвъ на руськѝ селяньскѝ товариства „Січи“, товариства тѝ дуже успѣшно розвивають ся и кождого дня наспѣвають вѣсти про засноване новыхъ кошôвъ Сѣчовыхъ. Недавно вôдбули ся загальнѝ зборы „Січи“ въ Жабю, де, якъ читалисьте въ „Свободѣ“, Поляки, щобы знищити тамошну „Січ“ розпустили поголоску, що Сѣчовики хочуть рѣзати Полякôвъ и Жидôвъ. Поголоска ся оказала ся пôдлою клеветою Полякôвъ, бо слѣдство судове не знайшло жадныхъ виновникôвъ. На загальныхъ зборахъ тои „Січи“ выбрано кошовымъ наново Юру Соломійчука, котрого були арештували на пôдставѣ пôдлыхъ сплетень. До „Січи“ вписало ся 200 новыхъ членôвъ.

Въ житю розвою народа найважнѣйшимъ чинникомъ є школа народна, себто школа, въ котрôй подають молодѣжи науку въ матернôй мовѣ. Не се звернули увагу галицькѝ и буковиньскѝ Русины и стараються, щобъ якъ найбôльше такихъ школъ засновувано для Русинôвъ. Но не выстарчить мати школу, треба щобъ и учитель щиро працювавъ надъ школярами и впоювавъ въ нихъ просвѣту и любовъ до свого а пошановане чужого, що є добре и хосенне для насъ. Галицькѝ учителѣ пôдъ пресією Полякôвъ, гнобленѝ и переслѣдованѝ ними, не могли якъ слѣдъ сповняти своихъ задачъ, а многѝ зъ нихъ йшли пôдъ ладъ ляцькимъ верховодамъ и дѣлали на шкоду руського народа. Инакше на Буковинѣ.

Тутъ учителѣ народнѝ, корыстаючи зô свободы, щиро взялись до працѣ по школахъ и читальняхъ а заложивши часопись учительску „Промінь“ розру-

шоли галицьке учительство и завôзвали до спільнои орґанізаціи всѣхъ учителѣвъ Русинôвъ, зъ Галичины и Буковины. На вѣче, котре вôдбуло ся въ Львовѣ, з'ѣхали ся сотки учителѣвъ, обговорили важнѣ справы орґанізаціи учителѣвъ и взаимного пôдпираня ся въ несеню каганця просвѣты мѣжь нашь народъ.

Въ Краковѣ вôдкрыли на дняхъ случайно ґімназіяльнѣ ученики закопанѣ въ землю письма, высланѣ американьскими землякамы своякамъ и знакомымъ въ Галичинѣ. Почтовѣ власти и краковська поліція провѣрили отсей фактъ: Найденѣ письма, поверхъ 100 штукъ, мѣстили въ собѣ по части паперовѣ доляры, по части посвѣдки на висланѣ зъ Америки грошѣ. Злодѣѣ забирали цѣлый пакетъ писемъ, запечатаный ще почтою въ Ню-Йорку, передъ его прибутемъ на почту въ Краковѣ. Наслѣдкомъ того украденѣ письма не мали почтовыхъ стампілѣй. Найденѣ письма були адресованѣ до Кракова, Львова, Самбора и до мешканцѣвъ захôдной Галичины. Почтовѣ власты и поліція ведуть енерґічно слѣдство.

Справа та е дуже важна для американськихъ Русинôвъ, котрѣ дуже часто посилають грошѣ до Галичины въ листѣ. Въ Америцѣ, вы можете такъ посылати грошѣ, и можете бути певнѣ, що они не пропадуть, але тамъ въ Галичинѣ де пануе славно звѣсна польська господарка, треба бути дуже осторожнымъ. Маете свôй руській Народный Дôмъ въ Америцѣ, тожь посылайте грошѣ черезъ него, а не въ листахъ, де можете бути певнѣ що не дôйдуть,

Що чувати въ свѣтѣ.

НОВЫЙ міністеръ справъ внутрѣшныхъ князь Святополкъ Мірскій обнявъ вже урядоване, повернувши зъ Вильна, де бувъ присутный, яко тамошный ґубернаторъ при вôдкрытю памятника Катарины II. Въ Петербурзѣ уряджено йому овацію на дворци желѣзничôмъ и въ міністеріюмъ. Публика и преса ожидае вôдъ нового міністра великихъ змѣнъ, а запорукою сего е те, що новый міністеръ тѣшить ся великимъ довѣремъ царя. Вôддѣлъ поліційный буде вôддѣленый вôдъ міністерства справъ внутрѣшныхъ, и на чолѣ сего независимого департаменту поліціи стане ґрафъ Шуваловъ. Новый міністеръ не хотѣвъ мати нѣчого спôльного зъ поліціею якъ и зъ жандармеріею. Бесѣда, яку мавъ новый міністеръ до пôдвластныхъ урядниковъ выкликала глубоке враженѣ середь всѣхъ кругôвъ російскои суспôльности. Теперь е вже яснымъ, що тактика Плевого вже скôнчила ся и настають въ Росіи вже лекшѣ часы. Се що Стешинській зôставъ именованый державнымъ секретаремъ Фінляндіи е запорукою, що зъ Фінляндцями буде обходити ся рядъ російській не такъ строго, бодай въ части верне имъ загарбану автономію. Переслѣдованя Жидôвъ также устають — и все те мало бы свôй початокъ въ замордованю Плевого?

Вôйна на далекôмъ Сходѣ.

МУКДЕНЪ.

Передъ недавнымъ часомъ на устахъ кождого чоловѣка, що интересуе ся вôйною, було имя Ліао-Янґъ, кождый думавъ о тôмъ хто тамъ победить, чи Росіяне чи Японцѣ? Битва пôдъ Ліао-Янґомъ скôнчилась, минуло кôлька тыжнѣвъ, и теперь вже на устахъ кождого Мукденъ. Чи побѣдить Москаль чи Японець? Се покаже недовга будучность. Тымъ часомъ Японцѣ посувають ся зъ цѣлою арміею на пôвнôчь на Мукденъ и атакують по дорозѣ російськѣ позиции надъ рѣкою Гунъ и въ околици самого Мукдена. Росіяне, якъ доносять депеши, цофнули свою головну армію зъ пôдъ Мукдена дальше на пôвнôчь. Отже ґен. Куропаткинъ не чувъ ся въ силахъ змѣрити ся зъ Японцями надъ рѣкою Гунъ. Якъ перше, такъ и теперь потрафивъ Куропаткинъ въ самъ часъ цофнути ся зъ арміею въ порядку и неприняти непевнои битвы. Мѣсто Мукденъ, назване черезъ тамошныхъ жителѣвъ „мѣстомъ святымъ" и зô своѣми понищеными мурами, повалеными вежами и деревляными брамами, не може спинити походу Японцѣвъ. Въ околицѣ сего мѣста находять ся королѣвськѣ печеры и королѣвськѣ гробôвники, въ котрыхъ спочивають останки королѣвськои родины Манджу. Мѣсто се е „святымъ" не тôлько для тамошныхъ жителѣвъ, але для цѣлого Китаю, и мабуть, щобы не осквернити святого мѣсто кровіею людською и щобы въ сей спосôбъ не розятрити народа, Куропаткинъ цофнувъ ся на пôвнôчь.

Такъ, якъ теперь стоить ситуація, годѣ надѣяти ся, щобы передъ зимою прийшло до поважнѣйшои битвы.

Въ Китаю кôтлуе. Въ послѣдныхъ часахъ щоразъ бôльше непокоючѣ вѣсти доходять до европейськихъ державъ вôдъ тамошныхъ консулѣвъ, що въ многихъ провінціяхъ Китаю ходять аґітаторы и бунтують нарôдъ до повстаня. Якъ въ роцѣ 1900 заворушились боксеры, щобы очистити свою вôтчину вôдъ бѣлыхъ пришельцѣвъ, такъ теперь ворушить ся нарôдъ проти пануючои династіи, себто королѣвськои родины.

Китайськѣ часописи, що выходять въ столицѣ державы, мѣстѣ Пекінґъ, уживають яко средства до аґітаціи справу кулісôвъ, китайськихъ робôтниковъ. Въ горячихъ статіяхъ по тыхъ часописяхъ и въ окремыхъ вôдозвахъ, котрѣ розкидають мѣжь нарôдъ, представляють кровавѣ знущаня ся надъ китайськими робôтниками въ Трансвалю. Китайське правительство не поробило доси жадныхъ заходôвъ, щобы аґітаціи тѣ спинити. Трудно е докладно означити, до чого властиво стремить та аґітація, але чужинцѣ, що мешкають въ Китаю, представляють ситуацію тамошню яко дуже непевну и небезпечну для чужинцѣвъ.

Телеґрамы.

Петербургъ 26. Ходить тутъ поголоска, що контръ-адміралъ Виренъ въ найблизшихъ дняхъ передре ся зъ портъ-артурською фльотою, черезъ фльоту японьську и поверне до Европы. Чи сей плянъ удасть ся, покаже найблизша будучность. Повôльне посуване ся Японцѣвъ напередъ, толкують тутъ въ сей спосôбъ, що Ояма не мôгъ сконцентровати свого вôйська, бо теперь безъ перестанку достае свѣжѣ пôдмоги. Коли вже тое вôйсько сконцентруе, тогдѣ знова буде держатись давнои тактики, и буде старавъ ся обôйти лѣве крило Куропаткина, и въ сей спосôбъ приневолить його до опущеня мѣсцевости Сінтсінтінъ. Рôвночасно ґен. Курокі робить заходы, щобы обôйти рѣку Гунъ и заняти ту мѣсцевôсть на всхôдъ вôдъ Мукдена. Отже вôнъ загрозить Куропаткинови зô всходу; а ґен. Оку и Нодзу будуть непокоити Куропаткина зъ полудня.

Мукденъ 26. Вôйська японськѣ властиво не посувають ся явно напередъ, доперва за кôлька день надѣють ся тутъ, що цѣла японська армія выруштить на Мукденъ.

Петербургъ 26. Царь попращавъ ся зъ вôйськомъ, котре зъ Одессы рушило на поле вôйны. Зъ Одессы удае ся царь до Кѣшенева и тутъ попращае ся зъ тамошною 14. дивізіею, котра пôдчасъ турецькои вôйны дуже вславилась пôдъ командою еще жиючого ґен. Драґоміровa.

Мукденъ 26. Можливôсть продовженя вôйны черезъ зиму, котра зачинае ся въ падолистѣ, уважають деякѣ круги за неправдоподôбне. Китайцѣ не могли зôбрати плодôвъ зъ поля и черезъ те можливый е голодъ, бо спроваджене живности для вôйська вôдъ Китайцѣвъ, буде получене зъ дуже великими трудами.

Петербургъ 27. Ситуація на поли вôйны е теперь того рода, що маршалокъ Ояма посувае напередъ лѣве крило своеи арміи. Японцѣ заняли вже Даванъ, що лежить на правôмъ березѣ рѣки Ліао. Вôйська японськѣ концентрують ся коло Сіянханъ, що лежить надъ рѣкою Гунъ, 35 миль на полудневый захôдъ вôдъ Мукдену. Вôйська японськѣ займають фронтъ 60 миль широкій и оба крила суть высуненѣ на пôвнôчь, такъ що мѣсто Мукдунъ е неначе въ клѣщѣ взяте. Ояма збирае на обохъ крилахъ бôльшѣ силы, щобы рôвночасно зъ обохъ сторôнъ заатаковати Росіянъ. Судьба Мукдена буде порѣшена въ найблизшихъ дняхъ. Єсли Куропаткинъ мае плянъ не выпустити зъ рукъ мѣста Мукдену, въ тôмъ выпадку битвы на обохъ крилахъ суть неминучѣ.

Мукденъ 27. Праве крило російскои арміи е загрожене въ наслѣдокъ оборотôвъ Японôвъ въ тôй околици. Чотири дівізіи Японцѣвъ стоять въ Бентсяпудзе, три въ околици гôръ Єнтай, двѣ дальшѣ дівізіи находять ся вôдъ нихъ на захôдъ.

Лондонъ 27. Урядова телеґрама зъ Петербурга доносить, що дня 18 вересня пôдчасъ нôчного нападу, стратили Японцѣ 1300 забитыхъ. Залозѣ Порту Артура помагае дуже успѣшно портъ-артурська фльота.

Петербургъ 27. Нинѣ выѣхавъ царь до Одесы, щобы попращати ся зъ корпусомъ вôйська, котрый выѣздить на поле вôйны. Пôвъ міліона вôйськовыхъ мундурôвъ выслано вже на далекій Схôдъ, на поле вôйны. Оденъ мундуръ складае ся зъ баранковои шапки, плаща и чобôтъ.

Петербургъ 28. Ґен. Куропаткинъ телеґрафуе, що на цѣлôмъ фронтѣ російськои арміи ведуть ся малѣ битвы. Передовсѣмъ вôйська ґен. Самсонова зводять частѣ битвы безъ значнѣйшихъ стратъ. Росіяне вôдбили вôдъ Японцѣвъ богато худобы на зарѣзъ и коней. Доходить тутъ непокоюча вѣсть, що ватага Китайцѣвъ збирае ся на пôвнôчь вôдъ Мукдена зъ намѣромъ знищити зелѣзну дорогу мѣжь Мукденомъ а Китаемъ. Показуе ся теперь, що російськѣ козаки суть далеко вправнѣйшѣ вôдъ японськои кавалеріи. Кождого дня прибувають свѣжѣ пôдмоги до Мукдену, богато слабыхъ вже выздоровѣло и назадъ вступило въ службу.

Чіфу 28. Кружать тутъ вѣсти, що пôдчасъ атаку на Портъ Артура дня 19. вересня, стратили Японцѣ 7000 людей. Росіяне стратили 500 до 600 люда. Японцѣ заняли три форты, однакъ не могли удержати ся въ нихъ и по страшнôй стрѣлянинѣ цофнули ся въ задъ полишивши много забитыхъ. Тѣла забитыхъ зачали розкладати ся и нездоровый воздухъ заповнивъ цѣлу околицю. Ходить поголоска, що Японцѣ умысно не похоронили тыхъ тѣлъ анѣ не хочуть позволити Росіянамъ, а то въ тôй цѣли, щобы мѣжь залогу Порту Артура кинулась пошесть.

Лондонъ 28. Зъ Владивостока доносять, що пôдъ Портомъ Артура натрафили два японськѣ торпедовцѣ на російськѣ подводнѣ міны и вылетѣли въ воздухъ.

Токіо 28. Правительство японське затягнуло нову внутрѣшну пожичку на $40.000.000 на 5 проц. Сподѣють ся, що поплинуть жертвы на кошта военнѣ. Неурядовѣ телеґрамы доносять, що число раненыхъ жовнярôвъ, котрѣ находять ся теперь въ Японіи пôдъ лѣкарською опѣкою, доходить до 45.000. Лѣкарѣ обходять ся зъ ранеными такъ совѣстно, що случаѣвъ смерти е дуже мало.

Берлинъ 28. Японцѣ, що передъ выбухомъ вôйны були занятѣ при фабрикахъ въ схôднôй части Сибѣру, пустились теперь въ дорогу до вôтчины, боронити еѣ передъ ворогомъ. Російське правительство не ставить имъ жадныхъ перепонъ. Японцями тыми занявъ ся щиро американській консуль на дворѣ петербурськôмъ Мкъ Кормікъ, за що зложило йому японське правительство сердечну подяку.

Петербургъ 28. На обширнôй площи пôдъ Петербургомъ вôдбула ся торжественна Служба Божа при спôвучасти сотокъ тысячôвъ народа. Попы и нарôдъ молили Бога о побѣду надъ Японцями.

Лондонъ 29. Головна армія російська цофнула ся въ пôвнôчнôмъ напрямѣ вôдъ Мукдена. Сильнѣ вôддѣлы боронять обохъ крилъ. Всѣ приступы до Мукдена вôдъ полудневои стороны суть покрытѣ пôдземными мінами. Зъ того всього можна вносити, що не прійде до поважнои битвы пôдъ Мукденомъ.

Петербургъ 29. Японцѣ знова придержують ся зачѣпнои тактики. Они заняли прорѣзъ Оа и напирають на лѣве крыло Куропаткина. Росіяне не ставляючи поважнѣйшого опору цофають ся, черезъ що цѣлый ланьцухъ узгôрей Оа опинивъ ся въ рукахъ Японцѣвъ. Куропаткинъ явно цофае ся зъ вôйськомъ въ меньше гôрську околицю, дебы мабуть мôгъ пріймити битву.

Мукденъ 29. Куропаткинъ выдавъ розказъ до своихъ офіцирôвъ, щобы перестудіовали битву пôдъ Ліао-Янґомъ и выстерѣгали ся поповнювати такѣ блуды, якѣ тамъ поповнили.

Тіе (прорѣзъ) 29. Убраня на зиму для вôйська спроваджують Японцѣ зъ Америки. Кружить поголоска, що мѣжь японськимъ вôйськомъ лютуе пошесть.

Владивостокъ 29. Розходять ся тутъ приватнѣ поголоски, що мѣжь японськимъ вôйськомъ лютуесь пошесть.

Владивостокъ 29. Розходять ся тутъ приватнѣ поголоски, що Портъ Артура не удержить ся довше якъ до нового року. Вѣдомôсть, що три японськѣ торпедовцѣ, натрафивши на пôдводнѣ міны, вылетѣли у воздухъ, е урядово потверджена. Въ Владивостоку цѣлкомъ спокойно.

Петербургъ 29. Спеціяльна депеша зъ Чіфу доносить, що три японськѣ военнѣ кораблѣ кружать коло Чіфу, а то дѣе ся въ порозумѣню зъ Китаемъ, щобы недопустити до того, абы портартурська фльота, если бы передерла ся черезъ фльоту японську, не могла тамъ найти захистъ.

Петербургъ 29. Въ наслѣдокъ подорожи царя до Одессы, всѣ телеґрамы зъ поля вôйны доходять до его рукъ по дорозѣ, черезъ те цѣла Росія нарѣкае на великій бракъ вѣдомостей зъ поля вôйны. А хвиля е теперь дуже важна, бо розходять ся по цѣлôй державѣ рôжнѣ поголоски про страшну битву пôдъ Мукденомъ, що Портъ Артура е цѣлковито вôдтятый вôдъ свѣта, такъ, що жадна вѣдомôсть звôдтамъ выдôстати ся не може.

Токіо 29. Силою цѣсарського розпоряджения продовжено часъ службы другои резервы зъ 5 лѣтъ на 10, а також знесено рôжницю яка заходила помѣжь першою а другою резервою. Резервісты зъ 37. рокомъ житя, зôстають свобôднѣ вôдъ вôйськовои службы. Японська армія зôстане скрѣплена о 200.000 свѣжого вôйська.

Петербургъ 29. Російська часопись „Русъ" доносить, що Японцѣ могуть поставити на ноги резерву зложену зъ одного міліона и 10.000 вôйська. Часопись та говорить, що Росіяне дуже ошукали ся, перецѣнюючи свои силы и легковажучи неприятеля. Куропаткинови и рядови російському треба те знати, що мае теперь до дѣла зъ ворогомъ, котрый може выслати на поле битвы цѣлый міліонъ вôйська.

Лондонъ 30. Наспѣла тутъ телеґрама, що на цѣлôй лѣніи, въ поменьшихъ битвахъ пôдъ Мукденомъ Японцѣ стали побѣдниками.

Петербургъ 30. Достовѣрнѣ телеґрамы доносять, що передна сторожь ґен. Куропаткина зôстала побита и мусѣла цофнути ся до головнои арміи. Доходять тутъ рôжнороднѣ вѣсти зъ поля вôйны, зъ котрыхъ можна уважати те за певне, що Мукденъ находить ся еще въ рукахъ Куропаткина.

Мукденъ 30. Теперь наступае цѣлкомъ нова фаза въ военнôй кампаніи. Спокôйне захование ся Японцѣвъ толкують въ сей спосôбъ, що ґен. Ояма робивъ всякѣ приготованя, щобы рѣшучо наступити на Росіянъ и остаточно покôнчити цѣлу вôйну. Теперь вже тѣ приготовленя покôнченѣ, страты въ людяхъ и амуніціи заступленѣ свѣжими транспортами, такъ що маршалокъ Ояма розпочавъ вже акцію на ново, и кождои хвилѣ можна надѣятись великои борбы пôдъ Мукденомъ, хиба що Куропаткинъ цофне ся еще дальше на пôвнôчь, десь до Харбѣна.

Мукденъ 30. Японцѣ заняли становища коло пасма гôръ Єнтай и мѣсцевости тѣ сильно укрѣпили. Армія Японська пôсля обчисленъ російського ґенерального штабу складае ся зъ 180 баталіонôвъ, се е оденъ баталіонъ мае 800 люда, отже разомъ пѣхотинцѣвъ е 144.000, 6300 кавалеріи и 638 пушокъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный председатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ { АЛЕК. ШАРШОНЪ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-председатель.........С. Митренко OLYPHANT. PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радни:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока...............Plymouth, Pa.
Иванъ Париллякъ.........New York City.

Ихъ заступники:

Ив Сенько...................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь..............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доларôвъ посмертного за мужа, а 300 доларôвъ за жену и другі запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашû дѣти за таншû грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ дôстанете бôльше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачі до Р. Н. Союза вылисуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тû мони ордеры и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены приступаючі до „Союза“ а маючі высше 40 лѣтъ маютъ до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

Ч. 413. КВІТЪ $300.00

на три сто доларôвъ, котрû п. Нико ай Дзямба отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Оленѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Jersey City, N. J. ..... 1904.

Николай Дзямба.

Свѣдки { Теодоръ Цѣшлякъ, Михаилъ Медвѣдь.

Кондратъ Сандовичь, предс.,
Теодозій Ткачь, секретарь.

Ч. 415. КВІТЪ $300.00

на триста доларôвъ, котрû п. Станиславъ Пѣтухъ отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Маріи зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Carnegie, Pa., Sept. 21, 1904.

Станиславъ Пѣтухъ.

Свѣдки { Стеф.Середеньскій, Арсеній Патрошь.

Иванъ Скаско, предсѣд.,
П. Щерба, секретарь.

Ч. 420. КВІТЪ $300.00

на триста доларôвъ, котрû п. Осифъ Ковалевскій отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Розаліи зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Olyphant, Pa., Sept. 22, 1904.

Осифъ Ковалевскій.

Свѣдки { Осифъ Кузьмичь, Стефанъ Корбичь.

Юрій Хилякъ, председатель,
Мих. Паздрѣй, секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

ЙОСАФАТЪ ЦЮПАКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 2 Mt. Carmel, Pa., упокоивъ ся 3-го Сетембра с. р. Покôйный походивъ зъ Галичины, села Крижôвки, пов. Новый Санчь. До Р. Н. Союза належавъ вôдъ 1897 р.

ФРАНЦЬШКА ЛАБАШЬ, лѣтъ 16, членкиня Р. Н. Союза и братства св. Ольги, вôд. 100 McKeesport, Pa., упокоила ся 22-го Септембра. Покôйна походила зъ Угорщины, села Стаерлякъ, столицѣ Крашавъ.

Вѣчная память!

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Даемо до вѣдомости Русинамъ въ околици McAdoo, Pa., що братство Покрова Пр. Богород. въ Македу, Па., вôддѣлъ Союза 7, буде принимати новыхъ членôвъ за зниженє вступне въ мѣсяцю Октобру; пôсля новыхъ статутôвъ до Р. Н. Союза, а до братства задармо безъ жадного вступного.

Иванъ Посыпанко, предсѣд.,
Дмитро Канѣтула, секрет.

БРАТСТВО

св. О. Николая, вôддѣлъ 63 въ Фордъ Сити, Па., взываѣ всѣхъ своихъ членôвъ, котрû розкиненû по другихъ мѣсцевостяхъ и мѣсцевыхъ, щобы ся зôйшли на рôчный мітингъ, котрый вôдбуде ся дня 22-го Октобра на шестôй улици. На тôмъ мітингу буде ся выбирати новый урядъ. Просимо такожь контрольну комісію пп. Берделя и Голизну, щобы прибули на тôй мітингъ, бо треба здати рахунокъ зъ цѣлого року. Кождый мае явити ся пôдъ карою 50 центôвъ о годинѣ пôвъ до другои коло рускои церкви.

Андр. Бобакъ, предсѣд.,
Семанъ Баль, секретарь,
Ант. Шестакъ, касіеръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Lopez, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 89, буде принимати въ мѣсяцю Новембру новыхъ членôвъ безъ вступного. Дня 27 Новембра вôдбуде ся рôчный мітингъ. Будуть читати ся рôчнû рахунки и выбирати новый урядъ. Котрый членъ не прийде на сей мітингъ, заплатить 50 центôвъ кары.

М. Таньчакъ, председатель,
В. Фецишь, секретарь.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила ч. 85 Союза въ Гейзелтонъ, Па. буде принимати новыхъ членôвъ за зниженю вступне. Вступне до Братства не буде ся платити. Такъ прошу почтенныхъ краянôвъ вступайте чимъ скорше, щобы не було за пôзно. Наше братство числить около 150 членôвъ а доперва около 4 рôкъ якъ ся засновало. У насъ можете убезпечити и свои дѣти. Въ разѣ нещастя на нихъ Союзъ платить бôльше якъ другі орґанізаціи. Мітингъ буде ся отримовати 9-го Октобра 1904 въ гали церковнôй.

Ф. Поливка, секр.

ПОВѢДОМЛЯЕМО

всѣхъ въ нашôй околици Русинôвъ що Бр. св. Й. Хр. вôддѣлъ 50 Р. Н. Союза въ Desloge, Mo. на рôчнôмъ мітингу 9 Октобра буде принимати новыхъ членôвъ безъ вступного. Котрый щирый Русинъ, еще не є въ Братствѣ най прийде а радо го приймемо. Буде ся такожь выбирати новый Урядъ и буде ся читати рахунки зъ цѣлого року. Хто зъ урядникôвъ не явить ся на мітингъ заплатити доляра, а члены 50 центôвъ кары.

За урядъ Братства:
Алексій Хапъ, председатель,
Теодоръ Ревакъ, секретарь.

Великій Баль

устроює

Руске Товариство „Зоря“

въ суботу дня 5. Новембра 1904 въ Liberty Hall 257 E. Houston St. New York.

Музыка знаменита. Тикетъ 25 центôвъ. Початокъ о годинѣ 8-мôй вечеромъ. Запрашаемо всѣхъ чесныхъ Русинôвъ зъ Ню-Йорку и околицъ. За добру музыку ручить Комітетъ балевый.

М. Тарновскій, предс.,
А. Корпанъ, касіеръ,
И. Шкрибайло, секр.

ПЕРШІЙ БАЛЬ

устроює руске братство Успенія Пресв. Богородиці въ Allegheny, Pa., вôд. 56 Р. Н. Союза, въ суботу дня 22-го Октобра 1904 на дохôдъ братства. Баль розпочне ся о годинѣ 2-ôй пополудни въ словеньскôй гали на Peter Str. коло православнои церкви на Woods Run въ Allegheny, Pa. Вступъ для мущинъ 50 цнт., для женщинъ 25 цнт. Запрашаемо всѣхъ чесныхъ Русинôвъ и Русинки зъ Алеґени, Микисракс, Питсбурґа и околицъ. Буде грати музыка найлѣпша, услуга чесна, за що ручить

Комітетъ балевый:
Петро Герляхъ,
Василь Мошакъ,
Павло Гера,
Михаилъ Турновскій.

ПЕРШІЙ ВЕЛИКІЙ БАЛЬ,

якій устроює новозаложене братство св. Андрея Первозванного, вôддѣлъ Союза 66, вôдбуде ся въ гали п. Ф. Фіялы 1341 Ave. A., New York (гора мѣста) въ суботу дня 15-го Жовтня 1904. Початокъ о годинѣ 7-ôй вечеръ. Вступъ вôдъ особы 25 центôвъ. Просимо ню-йорскихъ и доокилиичныхъ Русинôвъ на вспôльну забаву.

За Комітетъ:
Иванъ Лазорчикъ,
Грицъ Пыртко,
Андрей Павликъ.

— Хочете безпечно и скоро заѣхати до старого краю, або спровадити родину въ краю, купѣть собѣ шифкарту вôдъ John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N.Y.

ХОЧЕ ЖЕНИТИСЬ

молодець лѣтъ 24, Русинъ зъ Галичины, повѣту Тарнопôль. Мае 500 доларôвъ готôвки, є столяремъ, зарабляе 16 до 18 доларôвъ на тыждень. Пошукує рускои дѣвчины котра бы вмѣла читати и писати, була розумна и добра. Просить о письменнû зголошеня и фотоґрафію.

Адресъ: Joseph Lypski,
34 Jefferson Str.,
27⁹⁄₀₄ Buffalo, N. Y.

Ґде єсть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошенє наперѣдъ.

ДЕ ЄСТЬ

мôй шваґеръ Иванъ Блащакъ, зъ Бортного, пов. Горлицѣ, въ Галичинѣ. Середного росту, лѣтъ 45 до 50. Три роки тому назадъ мешкавъ въ Шенандорѣ, Па. Хто бы знавъ о нѣмъ нехай дасть знати на адресу:

Afia Zuraw 26
135 Main Str., Derby, Conn.

ДЕ Є?

Александеръ Бачиньскій братъ покôйного Евгена Бачиньского. Хто бы знавъ про него, зволить подати его адресъ до редакціи »Свободы«. Справа дуже важна. 27⁹⁄₀₄

Рускû Бизнесмены!

Присилайте адвертайзменты до календара „Союза“, котрый выйде вже при кôнци Септембра с. р.

Кождый рускій бизнесменъ повиненъ подати свôй адвертайзментъ до календара „Союза“, бо по тôмъ будуть знати Союзане, котрый бизнесменъ є щирый для нашои робôтничои орґанизаціи.

Цѣна за адвертайзменты есть:

За цѣлу сторону	$4.00
„ пôвъ стороны	2.25
„ четверть стороны	1.25

Грошѣ треба зложити згоры наперѣдъ.

Грошѣ за адвертайзменты и всякû письма въ тôй справѣ посылайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Въ Септембрѣ Рускій Народный Домъ пôславъ до краю грошей высше сто тысячь!

Посередникамъ даемо раты значно таньшû, якъ всѣ другû компаніи!

Грошѣ доходять за 10—12 днѣвъ до краю.

Повѣдомляемо краянôвъ, хто посылае имъ грошѣ, чого не робить жадна инша компанія.

Посылайте грошѣ лише черезъ посередникôвъ Р. Н. Дому, коли хочете, абы грошѣ не пропали и дôйшли скоро.

На якôмъ плейсѣ нема посередника Р. Н. Дому, нехай якій чесный патріотъ напише на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

а пришлемо посылкову книжку и поясненя.

По найтаньшôй цѣнѣ продаемо всѣлякû побожнû и свѣтскû книжки, прегарнû святû и рускû историчнû образы. Хто купуе наразъ за бôльшу суму даемо великій опустъ.

Продаемо шифкарты на всѣ лініи таньше, якъ всѣ другû аґенты. Вышукуемо службу и роботу въ Ню-Йорку, Джерзи и Котектікетъ.

За книжками, шифкартами, образами и въ справѣ вышуканя роботы пишѣть на адресу:

R. N. Home, 123 Sussex St.
Jersey City, N. J.

Бюро робôтниче!

130 Main St., Derby, Conn.

Потреба много дѣвчатъ и женъ, молодшихъ и старшихъ до робôтъ фабричныхъ и до службы по домахъ. Платня служницы вôдъ 7 до 16 доларôвъ на мѣсяць. По фабрикахъ вôдъ 4 до 10 доларôвъ на тыждень. Хто знае лѣпше свою роботу чи на службѣ чи у фабрицѣ той бере лѣпшу платню. Котрû дѣвчата мають лиху платню а тяжку роботу нехай голосять ся до нашого бюра на адресу:

Gabriel Dziadyk,
130 Main St., Derby, Conn.

Якъ звѣсно Рускій Народный Домъ отворивъ Бюро робôтниче а першій его бренчъ офисъ (філія) є въ Дерби, Конн. а я его аґентомъ. Позаякъ въ нашôй околици нема досыть дѣвчатъ и жѣнокъ, то подаю отсе оголошенє, щобы такожь другû зъ него могли користати.

Зъ поважаемъ
Гавріилъ Дзядыкъ,
130 Main St., Derby, Conn.

Допись.

Glen Lyon, Pa.

Хвальна Редакціе! Помѣстѣть тыхъ пару рядкôвъ, котрыми хочу подѣлити ся зъ читателями, якъ то я оглядавъ фарму.

Давно вже мавъ я на думцѣ купити собѣ фарму и поѣхалемъ до Верджініи оглянути фармы. Дуже менѣ подобало ся гарне положенє вирджіньскихъ фармъ и выбралемъ собѣ одну, котру и купивемъ. Земля є тутъ урожайна и всьо тутъ родить ся. Пшениця, овесъ, огôрки, мельоны и всьо друге. Картофлѣ бачивемъ дуже гарнû и родать ся два разы на рôкъ. Тутъ кождый може далеко лекше выжити якъ при тяжкôй майнерскôй працѣ.

Разомъ зô мною була тамъ панѣ Магдалина Серекова, котра такожь выбрала собѣ фарму. Панѣ Серекова була дуже утѣшена великимъ урожаемъ пінесôвъ, котрыхъ на одному акрѣ родить ся 80 бушлѣвъ. Теперь продаѣ ся оденъ бушель по $1.

При закупленю фармы помагавъ тамъ п. Jan Jelinek, зъ котрого услуги єсьмо дуже вдоволенû и дякуемо ему.

Здоровимо читателѣвъ
Иванъ Кубасикъ,
Магдалина Серекъ,
Glen Lyon, Pa.

НОВИНКИ.

— ЗДОРОВЛЄ о. Н. Пôдгорецкого значно полѣпшило ся. Є надѣя, що невдовзѣ зовсѣмъ подужае и возьмесь знову до енерґічнои працѣ въ хосенъ американьскои Руси.

— ВЪ Фордъ Сити, Па. жена Русина Михаила Станища породила 3 дѣтей: 2 дѣвчатъ и одного хлопця. Дѣти суть здоровû. При хрещеню дано имена дѣвчатамъ одной Марія а другôй Анна а хлопцеви Михаилъ. Нехай здоровû ростуть на потѣху родичамъ.

— ВЪ Ню Йорку притрафила ся незвычайна пригода. Одна жѣнка пôшла вôдвѣдати свои кумоньки и такъ у нихъ угостилась, що вже цѣлкомъ нетвереза вертала пôзно въ ночи домôвъ. Не памятаючи що ся зъ нею дѣе, зайшла въ якûсь дворѣ и лягла спати. На другій день рано будить ся, не знае де она є ажь тутъ коло неи стоить кôнь. Жѣнка дуже налякалась и зачала кричати о помôчь. Крикъ еѣ почувъ полісменъ, прибувъ чимъ скорше до неи и завѣвъ на поліцію. Судія довѣдавшись о цѣлôй справѣ увôльнивъ жѣнку кажучи, що она вже и такъ покарана за піяньство.

— ВУЛЬКАНЪ Везувій коло Неаполю въ Италии въ найновѣйшихъ часахъ зачавъ выкидати зъ себе ляву. Скорупа, котра утворила ся доокола кратеру (отвору Везувія) пукае и впадае до середины, а зъ вôдки вылѣтае разомъ зъ лявою и засипуе цѣлу околицю.

— ВЕЛИКЕ збѣговище народа выкликала завзята борба двохъ жѣнокъ на одной зъ улицъ Ню-Йорку, котрû заки ихъ розборола поліція, вже подрапали собѣ нôгтями до крови лице и повидерали волосе зъ головы. Причиною сеи бôйки було се, що одна зъ тыхъ жѣнокъ завинила другôй пару доларôвъ а по якôмсь часѣ заплатила свôй довгъ выставивши чекъ. Того самого дня выпровадила ся въ иньшу часть мѣста. Чекъ показавъ ся фальшивый, але де шукати виновницѣ? Отже того дня стрѣтили ся случайно обѣ жѣнки и покривджена зробила собѣ справедливость.

ЯКЪ БѢДА ТО НЕМА ЗАБОРОНЫ НАШОИ МОВЫ ВЪ РОСІИ.

Зъ Кубаньщины пишуть до краевыхъ ґазетъ: Коли Росія потрѣбуе помочи, то перше усего звертаесь до Украинцѣвъ о помôчь. Далеко на геренѣ вôйны борють ся самû майже украиньскû полки, а правительство російске выслало навѣть бандуристôвъ, щобъ думами своими поддержували хоробрость жовнѣрôвъ. Та цѣкавый моментъ лучивъ ся теперь зъ нагоды спущеня на воды военного корабля »Кубань« зъ докôвъ въ Лѣбаві. Великій князь Александеръ Михайловичь, що бувъ хреснымъ батькомъ сего корабля зателеґрафувавъ до наказьного гетьмана кубаньского войска козацкого не по московски а по украиньски. Телеґрама звучала: „Атаману кубаньского козацкого войска зъ товариствомъ. Гей, не дивуйте добрії люди, що на Вкраинѣ повстало. Лише що вписаный въ реестръ „русской“ флоты крайсеръ »Кубань« въ дни первого вывѣшеня на нѣмъ военной хоругви, засилае свôй привѣтъ славнымъ потомкамъ Запорожцѣвъ — оборонцямъ вôтчины и вѣры, твердо обѣщаючи поддержати честь славного имени, котре крайсеръ носить.“ — На сю телеґраму вôдповѣвъ сейчасъ наказный атаманъ, але также по украиньски, на адресу великого князя Александра Мих—ча зъ желанями, щобъ корабель якнайскорше вславивъ ся въ бою а на адресу команданта корабля »Кубань« п. Маньковского таке: „Маемо повну надѣю, що вôдъ васъ юнаки, нѣ оденъ ворогъ не вкрыеть ся. Рубайте имъ мечемъ головы зъ плочей а решту топѣте водою.“

— ПООДИНОКІ числа Свободы можна достати у А. Васермана, 29 Clinton St. New York.

Перша Руска Книгарня

в Америцѣ
зостала отворена дня 1-ого Сентембра 1904 року
въ Скрентонъ, Па.

Руска Книгарня буде продавати всякі рускі книжки фонетичнї и етимольоґічнї такъ американьскї якъ и краєві а именно:

молитвенники, пѣснословцѣ, зборники, псалтырѣ, житя святыхъ, бѣблїи, катехизмы, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, повѣстни, казни, спѣваннини, штуки театральнї и другї поучаючї и забавнї книжки.

Також

через Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскї и краєві часописи и выдавництва.

Ось тутъ подаємо спис книжокъ, якї вже теперь можете у насъ достати:

Алї Баба и сорокъ розбôйниковъ. Якъ бѣдный чоловѣкъ вôдкрывъ скарбъ розбôйниковъ въ страшнôй печерѣ, котрои дверѣ вôтвирали ся на слова „Сезаме вôтвори ся", якъ всѣхъ тыхъ сорокъ розбôйниковъ замордувала одна невôльниця. Цѣна....20 цнт.

Апостолы и Євангелія на недѣлѣ и празники греко-католицкои церкви. Має 192 сторонъ. Цѣна....40 цнт.

Батько Петро и его дѣти. Дуже красна и поучаюча книжка, якто батько Петро мавъ сѣмохъ сыновъ, якъ вôнъ ихъ выховувавъ и на що посылувувавъ ихъ. Цѣна....10 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта зъ образками. Цѣна....50 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта зъ образками меньша. Цѣна....30 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта. Величезна книжка, що має тысячу сторонъ, въ дуже гарнôй скôрянôй оправѣ. Библія тота повинна бути на столѣ въ хатѣ кождого Русина-християнина. У сей Бiблiи суть всѣ книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Библія приступна для нашихъ людей. Цѣна....$2.00

Богъ надежда моя. Найкрасшiй рускiй молитвословъ, въ котрôмъ мѣстять ся всѣ молитвы, молебнї акафисты, пѣснѣ и т. д. Дуже гарна скôряна оправа зъ золотымъ хрестомъ, береги листкôвъ золоченї, книжку замикає ся золочеными клямрами. Цѣна книжки лишь....$1.50

Букварь, книжка зъ котрои можна научити ся читати и писати по руски. Цѣна....25 цнт.

Вѣчный Жидъ родомъ зъ Єрусалима именемъ Агасверій, котрый живъ передъ розпятємъ Исуса Христа и до теперь еще по свѣтѣ ходить. Цѣна....10 цнт.

Вôдъ чого вмерла Мелася. Дуже цѣкаве и поучаюче оповѣданє, якъ умерла Мелася на задавку або дифтерію. Кожда мати повинна ту книжку перечитати, абы знала якъ має обходити ся зъ хорою дитиною. Цѣна....10 цнт.

Вôдкрытє Америки. Кождый американьскій Русинъ повиненъ знати хто вôдкрывъ Америку, коли и якъ. Въ тôй книжцѣ вычитає, хто то бувъ Христофъ Колюмбъ, и якъ вôнъ вôдкрывъ Америку. Въ тôй книжцѣ суть такожь образки, якъ выглядавъ давнїй мешканцѣ Америки. Цѣна....15 цнт.

Добра порада. Дуже цѣкава и поучаюча книжка якъ то одного чоловѣка покусавъ скаженый песъ, и якъ его вычилили. Цѣна....10 цнт.

Забобоны та ворожбиництво. Дуже цѣкава красна и поучаюча книжка про забобоны та ворожбиництво котрыми нашъ рускій народъ рôжнї пявки и дурисвѣты одурюють и здирають. Ся книжка є дуже гарно написана и подає богато примѣровъ, якъ то нашъ народъ вѣрить и послугує ся чарами и забобонами. Цѣна....20 цнт.

Золотый Отченашь. Молитва къ Сладчайшому Господу Исусу Христу; Пѣснь къ Святому Богу; Пѣснь къ Прес. Дѣвѣ Марiи. Зъ гарнымъ образкомъ. Цѣна....5 цнт.

Зниченый Юрко. Дуже цѣкава исторія про чоловѣка, що забувъ свою рôдну мову а удававъ що вôнъ говорить по нѣмецки, азъ коли прийшла бѣда, тодѣ заговоривъ по руски. Можна грати въ театрѣ. Цѣна....10 цнт.

Жидôвска война, вôдъ котрои затряс ся цѣлый свѣтъ. Дуже смѣшне оповѣданє. Цѣна....5 цнт.

Кобзарь Тараса Шевченка зъ портретомъ. Въ книжцѣ тôй є житєпись нашого найбôльшого поета и выбôръ найкрасшихъ його пѣсень. Хто чує себе Русиномъ, повиненъ знати всѣ тѣ пѣснѣ Шевченка на память. Цѣна....25 цнт.

Коляды и щедрôвки зъ додаткомъ тропарѣвъ, кондакôвъ и антифоновъ на Рождество Христове и Богоявленіе. Цѣна....15 цнт.

Книжка приказокъ. Про те, якъ належить ся поводити зъ дѣтьми, щобы выховати ихъ на чесныхъ и розумныхъ людей. Не бити дитину патикомъ, але розумно зъ нею обходити ся, такъ якъ въ тôй книжцѣ, то дитина буде добра и выросте на потѣху родичамъ. Цѣна....20 цнт.

Листъ Божій зъ дуже гарными образками и литвами. Цѣна....10 цнт.

Листъ Миките. Найкрасша и найсмѣшнѣйша книжка, котру кождому подобає ся, чи старому молодому, чи вченому, чи невченому; кождый, що читає и абы незнати якъ бувъ сумный, то певно засмѣє ся якъ ту книжку зачне читати, а еще до того подивить ся на гарнї и смѣшнї образки, якъ то є повно въ книжцѣ. Цѣна....50 цнт.

Лѣкарь Ісаакъ. Дуже гарне оповѣданє, якъ жидôвскій лѣкарь Ісаакъ привернувъ до здоровля папу римского и черезъ се спричинивъ смерть своихъ дѣтей. Цѣна....10 цнт.

Оповѣданя про загдрыхъ богôвъ. Дуже цѣкава книжка про поганьскихъ богôвъ, котрї такъ само жили якъ люде, такъ само сварили ся мѣжь собою, а при тôмъ були заздрї и не хотѣли, щобы люде пôзнали деякї рѣчи, котрї они знають. Цѣна....10 цнт.

Першій горальникъ. Дуже цѣкава исторія, якъ то чортъ вынайшовъ горѣвку, щобы занапастити душу праведника. Можна грати въ театрѣ. Цѣна....10 цнт.

Псалтырь блаженного пророка и царя Давида, зъ молитвами, пѣснями Мойсеевыми и другими спасительными мольбами. Велика книжка въ дуже гарнôй оправѣ має 260 сторонъ. Цѣна....$1.00

Пѣснословецъ, або нове збранє церковныхъ пѣсень, празничныхъ, храмовыхъ, покаянныхъ, страстныхъ, молитвенныхъ, чудотворнымъ иконамъ и пр. зъ додаткомъ тропарôвъ кондакôвъ утренѣ воскресной, Светe тихій, Славословія великого, коляды для старшихъ и молодшихъ христіянъ. Сторонъ 310. Цѣна....40 цнт.

Пѣснь Пресв. Дѣвѣ Богор. Марiи, чудотворнôй иконѣ Марiи Повчаньской; Пѣснь о погребѣ найблагословеннѣйшои панны Марiи, зъ гарнымъ образкомъ. Цѣна....5 цнт.

Рицарь и смерть. Дуже гарна казка. Цѣна 5 цнт.

Святе письмо нового завѣта въ котрôмъ суть Євангелія, Посланія и Дѣянія Апостольскій и вôдкровенія св. ап. Ивана, котрї кождый вѣруючій читати повиненъ. Цѣна....50 цнт.

Сонъ Украиньской ночи. Духи гетьманôвъ козацкихъ, украиньскихъ патріотôвъ, русалокъ и т. д. радять надъ долею Украины. Имъ нерешкаджають запроданцѣ и вороги народа шпѣгуни полицейскій. Є се дуже гарна книжка має 290 сторонъ великого формату. Цѣна....$1.00

Творы Степана Руданьского. Суть то прегарнї смѣшнї пѣснѣ якъ: Розбôйники: Вечерницѣ; Упирь; Зазуля; Початокъ свѣта; Велетнѣ; Царь Давидъ; Самсонъ; Соломонъ; Пянице и недѣля; Земля; Чоловѣкъ; Жѣнка; Коняка; Смерть; Хрестъ; Потопъ; Пôдземна рыба и еще много другихъ. Хто чувъ що небудь про Руданьского, той певно знає, що его байки суть найсмѣшнѣйшї. Книжка та має 278 сторонъ и коштує 50 цнт.

У пятдесяту рôчницю знесення панщины и вôдродження галицкои Руси. Змѣсть: Згадка за панщину до року 1848; Вôдродженє галицкои Руси и знесенє панщины; Найважнѣйшї подѣї по 1848 р. до нынѣ; Австрійска конституція; Законы основнї; Про рускї товариства вôдъ 1848 р. Книжка ся має велику вартôсть для кождого Русина зъ Галичины, бо въ нѣй вычитає якъ була Русь за батькôвъ на галицкôй Руси и якъ є теперь. Книжка має 104 сторонъ. Цѣна....25 цнт.

Хлѣбъ душѣ, молитвословъ для руского народа. Мѣстить въ собѣ всѣ молитвы и другї церковнї потребы, котрї кождому християнинови суть доконче потрѣбнї. Се є улюбленый молитвословъ Русинôвъ. Цѣна....$1.00

Цѣкавї розмовы про державы и народы въ Европѣ. Змѣстъ: 1) Невыданый жовнѣръ; 2) Хто бувъ Петро Чайка; 3) Що то є корабель? 4) Котрый цѣсарь найдужшій; 5) Въ чôмъ лежить сила державы; 6) Якъ котра держава є велика, кôлько має мешканцѣвъ и войська; 7) Якї суть доходы, розходы и довги державъ; 8) Кôлько мовы мають люде; 9) Промыслъ; 10) Дороги; 11) Мовы и вѣры; 12) Вдача. Есе те що находить ся въ тôй книжцѣ, повинни знати кождый чоловѣкъ. Цѣна сеи цѣкавои книжки....25 цнт.

Чоловѣкъ и его исторія. Дуже цѣкава и поучаюча книжка о тôмъ, якї народы въ якихъ частяхъ земнѣ живуть и якъ выглядають. Цѣна....15 цнт.

Читанка IV. для рускихъ шкôлъ парохіяльныхъ. Цѣна....50 цнт.

Читанка III. для рускихъ шкôлъ парохіяльныхъ. Цѣна....40 цнт.

Читанка II. для рускихъ шкôлъ парохіяльныхъ. Цѣна....30 цнт.

Другї книжки, якї будемо мати на складѣ, оголосимо пôзнѣйше.

Грошѣ посилайте въ реджистрованôмъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый моні-ордеръ. — Почту оплачуємо самі.

Безъ грошей не посилаємо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia, Box 128, Scranton, Pa.

За присланємъ 2-центовои марки высылаємо нашъ Катальоґъ з Цѣнники.

Хто стане нашимъ аґентомъ и буде розпродувати нашї книжки може заробити гарнї грошѣ. Напишѣть по условія на повысше подану адресу.

Вєячина.

ПÔДСОНЄ МАНДЖУРІИ

вôдграє въ теперѣшнôй войнѣ Япону зъ Росією дуже важну ролю. Европейцѣ крôмъ Москалѣвъ знають дуже мало про Манджурію такъ само про ей пôдсонє. Тому годить ся записати деколька замѣтокъ про цѣлы року въ Манджуріи, якъ подає очевидецъ проф. Гъ. — Вѣють въ Манджуріи сильнї и острї вѣтры зъ заходу и приводять вохôть та спеку. Зима кôнчить ся тамъ зъ мартомъ. Земля, ще по троха замерзла, починають тодѣ управляти, а при кôнци цвѣтня зачинають ролю. Въ маю вже починає ся лѣто. До жнивъ беруть ся люде зъ кôнцемъ червня, а въ половинѣ липня вже по жнивахъ. Дкôнця червня рѣдко коли не падуть дощѣ, а воздухъ звычайно чистый, небо незахмарене. При кôнци липня зъ початкомъ червня спека доходить до свого верха, почѣмъ настає часъ пеки и бурѣ. Однакъ дужеччасто падуть тодѣ зливнї ощѣ цѣлыми тыжнями, земля переcякае водою, а рѣки выступають з береґôвъ. Найкрасшимъ мѣсяцемъ є жовтень: небо чисте, спека змешає ся, воздухъ свѣжій, ростинность зеленѣє и розвиває ся найбуйнѣйше. При кôнци жовтня настають першї нôчнї приморозки. Зима наближає ся и вôдъ падолиста треває до марта. Въ Мукденѣ бувають морозы до 33°; въ день морозъ слабне, а сонце пражить часомъ еще и серѣдъ лѣта. Въ лѣтѣ доходить горячо до 38°. Въ Нючванѣ выносить середна теплота — 8·9° въ зимѣ, а 23·8° въ лѣтѣ. Пересѣчна температура въ цѣлôмъ роцѣ выносить въ Нючванѣ + 8·4 степенѣ Ц.

Русине!

Єсли хочешь бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочокъ „Слово" то вытни сю карточку, вложи ей до коверты зъ моніордермъ на $1.50 и зашли до:

Rev. Pal Tymkievich,
45 Oak St. Yonkers, N. Y.

Посылаю $1·50 яко пренумерату на просвѣтнї книжочки „Слово"

Имя прозвище: ....

Докладный адресъ: ....

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВА" просить усѣхъ Русинôвъ написати дописи пôдъ заголовкомъ: Якъ нашѣ люде святкують недѣлю? Грехъ дописувателѣвъ, котрї опишуть найкрасше, достануть красну надгороду, кождый пôсля вартости дописи. Дописи належить высылати на адресу: Rev. Pal Tymkievich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рокъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи „Свободы" або впрость до касы Союза. Хто посилає грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повидомити про се редакцію „Свободы".

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичъ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хоць бы якъ розтрясеній. Также робить книжки для братствъ, церковъ, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of **Socialism and Farmers.** No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є дивра, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пребывысылаедаромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компании, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,5000

Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTR)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчѣ до житя. Въ такожь можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югас.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По англицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно звяжить, въ паперъ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Русини не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будем
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо ма,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре зна.

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и угтиво!

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Каждый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

перворядного руского салону

АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровй напитки та цигара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помôчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Такожь пригадуе ся ласкавôй памяти, що спродае танй а добрй шифкарты и высилае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell 'Phone Blue 1254.

Гиґієнічный Електричный Поясъ!

Поручованый лѣкарями, 5000 свѣдоцтвъ, 5000 сталыхъ вылѣчень, понадъ 5,750 000 теперь въ ужитю.

Лѣчить сейчасъ: Руматизмъ, невральгію, бôль головы, епілептичнй корчѣ, хоробы почокъ и селезѣнки, нестравнôсть, загальне ослабленє, слабости жѣночй, утрату мужеской силы, хронічне розвôльненє, холодность нôгъ, безсонницю, бôль крижей, чуте змученя, печенє коло серця и нечисту кровь. Лѣчить зарôвно мущинъ и жѣнки.

Наша знижена цѣна $1.00 дае всѣмъ можнôсть єго набути. До замовленя повиненъ бути долученый **1.00 доляръ** почтовымъ переказомъ або въ реджістрованôмъ листѣ Зъ кождымъ поясомъ посилаємъ вказôвки въ московскôй мовѣ

C. F. ZARUBA & CO.

309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg W. Va.

Гей Русини! чи маєте вы дорогу до деше́вого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаєте. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найнараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ родной бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ

TROMETTER'S

(Трометеръ)

при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Кожда хороба є найбôльшимъ нещастємъ чоловѣка, особливо въ Америцѣ, поневаже не тôлько що недае єму вôдповѣдного утриманя, але стае ся причиною передвчасной смерти тому, котрый мôгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлемъ и уживати ще денного свѣтла.

Нашй Братя Русины прибуваючй сюда зô старого краю, не знають до кого власне мають удатись и отверто объяснити станъ своего здоровя, або удають ся до такихъ лѣкарôвъ, котрй не тôлько обôдруть ихъ зъ остатного кроваво заробленого цента, але ще въ дôдатку взбôльшають слабôсть невôдповѣдным илѣками и копають имъ вôдъ разу могилу.

Черезъ тое Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуете и майже незнаючи впроваджаете вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили. Єсли чуєте ся бути слабыми и чуєте великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хочете бути вылѣчеными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,

если можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстане слабости и якъ довго вже хоруєте и зашлѣть до него а вôнъ васъ напевно вылѣчить, такъ що тая сама слабость вже больше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипльомуваный лѣкарь зъ ню-йорского университету,

для котрого нема хоробы, котру вôнъ бы немôгъ вылѣчити; вôнъ лѣчить и ґварантуе всякй недуги, яко: слабôсть плюць, сухоты, всякй терпѣня жолудковй, нерки, нервовй болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, бôль головы, очей, слабый зракъ, глушку, шумъ ушей, ревматизмъ, бôль въ крижахъ, сухій бôль костей, скрофулу, свербѣнє тѣла, выпадане волосôвъ и т. д., лѣчить такожь всякй жѣночи внутреннй и поверхнй хоробы.

Проф. Коллинсъ зарôвно вылѣчитъ цѣлковито сухоты, якъ такожь тайнй мужескй и жѣночй хороты. Пôдчасъ єго 15-лѣтной практики не було ще выпадку, щобы єго наука и вѣдомôсть лѣкарска въ чôмь небудь змылила.

Звертаємо увагу на декотрй посвѣдченя:

Вылѣчена з запаленя матичного и иных женских слабостей.

Поважаный пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню минувшого року дôсталамъ запаленє матицѣ, бѣлыхъ уплавъ, бôль крижей и всѣхъ костей а такожь запаленє мѣхура. Удавала́мъ ся до многихъ докторôвъ, але вмѣсть помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабшою. Въ кôнци удаламъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю першихъ лѣкôвъ чуламъ полегчене а въ протягу 10 днôвъ буламъ цѣлкомъ выздоровлена. Прошу пріймѣть мою сердечну подяку за такъ скоре и стале вылѣчене!

При всякôй способности буду ся старала познакомити моихъ приятелôвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанемъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченый зъ сифилису и сухотъ зъ него вывинувшихъ ся.

Дорогій добродѣю! Я лѣчивъ ся близько 4 роки черезъ рѣжныхъ докторôвъ вôдъ сифилису, однакъ не тôлько що мене не вылѣчили, але ще побôльшали мою слабôсть, такъ що дôставъ ємъ и сухоты и плювавъ кровю. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинса и вінъ мене вылѣчивъ цѣлковито въ короткôмъ часѣ. Прошу пріймѣть мою подяку за вашу сумлѣнность, бо єсли бы не вы, то сумный бы бувъ конець мого житя.

Остаюсь зъ поважанемъ,

Теодоръ Красинскій,
4602 Blackbery Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що **Проф. Коллинсъ є тôлько одиный лѣкаръ,** котрый може вылѣчити безъ осôбного навѣтъ еґзамѣнованя, бо пôсля описанія хоробы вылѣчить хотяй бы сте на яку небудь хоробу терпѣли.

Прото Братя, не вôдкладайте, якъ сте хорй и єсли желаете бути здоровыми и здôбными до працѣ, не удавайте ся до йныхъ лѣкарôвъ, котрй мовь пиявки чѣгають на вашь тяжко заробленый грошъ, але смѣло и зъ довѣріємъ удайте ся до **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса;** опишѣть му по руски станъ вашой хоробы а можете бути певнй, що вôнъ васъ, яко шляхетный и совѣстный, 15-рôчный практыкъ въ короткôмъ часѣ уздоровѣе. Пишѣть пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,

New York Medical Institute,

140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Осôбно пацієнты принимають ся вôдъ год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вôдъ год. 10. до 1. по полудни.